

ΚΩΝΙΤΣΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΩΝΙΤΣΗΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1963

ΕΤΟΣ Β'

ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 15 - 16

ΕΠΟΧΗΤΙΚΑ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Έκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Κονιτσιωτῶν «Ο ΑΩΟΣ»

ΓΡΑΦΕΙΑ : Βύσσης καὶ Καΐρη 2 — Ἀθῆναι.

Υπεύθυνοι κατὰ Νόμον :

Ἐπὶ τῆς ὅλης : Ν. Κ. Τσάκας, Ἀχαρνῶν 168 — Ἀθῆναι.

Τυπογραφείου : Χρ. Χρονόπουλος, Θήρας 6 — Ἀθῆναι.

Μόνιμος ἀνταποκριτὴς ἐν Κονίτσῃ : Ἀναστ. Εύθυμίου

Ἐμβάσματα εἰς κ. Γεώργιον Δόβαν, ὁδὸς Ἀμπλιανῆς 6 — Ἀθῆναι

Ἐτησία συνδρομὴ

Ἐσωτερικοῦ Δραχμαὶ 60.—Ἐξωτερικοῦ Δολλάρια 6.—

Π Α Ρ Α Κ Λ Η Σ Ι Σ

Εύρισκόμεθα εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν νὰ γνωστοποιήσωμεν ὅτι ἡ κανονικὴ ἔκδοσις τοῦ περιοδικοῦ προσκόπτει λόγῳ τῆς μὴ ἐγκαίρου καταβολῆς τῶν συνδρομῶν.

Ἐὰν οἱ πρὸς οὓς ἀποστέλλεται τὸ περιοδικόν μας καταβάλλωσιν ἐγκαίρως τὴν συνδρομήν των, ὅχι μόνον ἀπρόσκοπτος καθίσταται ἡ ἔκδοσις τοῦ περιοδικοῦ, ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ περιθώρια αὐξήσεως τῶν σελίδων του.

Πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἐν Ἀθήναις

συνδρομητῶν μας καθιστῶμεν γνωστὸν ὅτι ἐκάστην τρίτην (5—8 μ.μ.) δύνανται νὰ προσέρχωνται εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Συνδέσμου Κονιτσιωτῶν (Βύσσης καὶ Καΐρη 2) ὅπου καὶ θὰ εύρισκονται μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ο κάθε Συνεπαρχιώτης ποὺ ἔξετίμησε τὴν προσπάθειάν μας ἃς σπεύσῃ νὰ καταβάλῃ τὴν συνδρομήν του καὶ ἃς μᾶς ὑποδείξῃ καὶ ἄλλα πρόσωπα ἐπιθυμοῦντα νὰ ἐγγραφοῦν συνδρομηταί.

ΚΟΝΙΤΣΑ

Τοῦ κ. ΣΤΑΥΡΟΥ Μ. ΓΚΑΤΣΟΠΟΥΛΟΥ
Δημοδιδασκάλου

‘Η ώραία πολίχνη τῆς ’Ηπείρου μας ἡ Κόνιτσα, ἡ ώς ἡ Κοιμωμένη τῆς Νεμέρτσικας ἐξηπλωμένη πανωραία καὶ πανεύμορφος αὐτὴ νύμφη εἰς τοὺς πρόποδας τῆς πευκοφύτου Τύμφης μὲ τοὺς πόδας της λουομένους εἰς τὰ ρεῖθρα τοῦ μετὰ βοῆς καὶ πατάγου ἀπὸ τὴν μαγευτικὴν χαράδραν τοῦ Στομίου ἐξερχομένου ποταμοῦ ’Αώου, ἥτο γνωστή, πολὺ γνωστή, ἀπὸ τῆς προπαρελθούσης ἑκατονταετηρίδος.

‘Η λαμπρὰ καὶ ἀμφιθεατρικὴ τοποθεσία της τὸ ύγιεινὸν κλῖμά της, τὰ ἀφθόνως ρέοντα διαυγῆ καὶ κρυστάλλινα νερά της, ἥ ἐφορία τῆς πρὸ αὐτῆς πεδιάδος, τὸ φιλόμουσον, τὸ φιλόνομον, καὶ φιλήσυχον, πρὸς δὲ ὁ πολιτισμὸς καὶ ἥ εὔγένεια τῶν κατοίκων της, αἱ ἐκ τοῦ ἐμπορίου, ἀποδημίας καὶ λαμπρᾶς οἰκοτεχνίας πρόσοδοι, ἐξασφαλίζουσαι εἰς τοὺς Κονιτσιώτας μίαν ἄνετον καὶ σχετικῶς εύμαρῇ ζωὴν εἶχον ἀναδείξει κατὰ τὸ παρελθὸν τὴν Κόνιτσαν μίαν τῶν καλλιτέρων ’Ηπειρωτικῶν πόλεων ἀμιλλωμένην κατὰ τὴν παράδοσιν καὶ αὐτὰ τὰ ’Ιωάννινα ἀτινα καὶ ὑπερέβαλλε ώς μᾶς λέγει τὸ δίστιχον.

Κόνιτσα Κασαμπᾶς,
Γιάννινα Χωριό

‘Η Κόνιτσα κατέστη, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν γνωστή καὶ διεθνῶς πρὸ 15-ετίας ὅπότε μία δράξ ἡρωϊκῶν στρατιωτῶν μας τῇ βοηθείᾳ τῶν ἀνδρείων κατοίκων της ἀντιμετώπισε σθεναρῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς τούς λυσσωδῶς ἐπιτεθέντας ἀναρχικούς: (Χριστούγεννα 1947).

Αὕτη κεῖται πρὸς τὰ ΒΑ τῆς πόλεως τῶν ’Ιωαννίνων καὶ ἀπέχει αὐτῆς

περὶ τὰ 60 χιλιόμετρα (διὰ τῆς νέας ὁδοῦ Βίγλας).

Τὸ βορείως αὐτῆς βουνὸν «Προφήτης ’Ηλίας» τὴν προστατεύει κατὰ τὸν χειμῶνα ἀπὸ τοὺς βορείους ἀνέμους ἥ δὲ πυκνοπευκόφυτος Βορειοανατολικῶς καὶ ὑπερθεν αὐτῆς ἐκτεινομένη Τύμφη, ἀπὸ τὴν καταστρεπτικὴν ἐνέργειαν τῶν χειμάρρων καὶ χιονοστιβάδων.

‘Η ώραία αὐτὴ πολίχνη ἐκτείνεται ἀπὸ τῆς ἄνωθεν αὐτῆς κειμένης χλοερᾶς, μαγευτικῆς καὶ πλατανοφύτου τοποθεσίας καλουμένης Πλατάνια, ἔνθα ρέουν ἀφθόνως κατάψυχρα, διαυγῆ καὶ δροσερὰ ὕδατα μέχρι τῶν ὄχθων τοῦ ποταμοῦ ’Αώου πρὸς τὰ νοτιοανατολικὰ αὐτῆς, ἔνθα ἥ περιφημος, μεγαλοπρεπής καὶ μονότοξος ἐπ’ αὐτοῦ λιθίνη γέφυρα, ἐφάμιλλος τῆς ιστορικῆς καὶ θρυλικῆς γεφύρας ἐπὶ τοῦ ’Αράχθου τῆς ”Αρτης, τῆς κοινῶς λεγομένης γεφύρι τῆς ”Αρτας.

‘Η πολίχνη αὗτη διαιρεῖται εἰς δύο μεγάλας συνοικίας· τὴν ”Ανω καὶ Κάτω Κόνιτσαν. Εἰς τὸ μέσον τῶν δύο συνοικιῶν, ἀνατολικώτερα καὶ ἀκριβῶς εἰς τὰς ὑπωρείας τῆς Νύμφης εύρισκονται ἐρείπια ἀρχαίας πόλεως καὶ λείψανα φρουρίου.

Α'. ΙΣΤΟΡΙΑ

Πολλὰ ἐγράφησαν κατὰ καιροὺς διὰ τὴν ἀρχαίαν ἥ Βυζαντινὴν ταύτην πόλιν, ἥτις πιθανὸν νὰ μὴ ἥτο αὐτὴ αὕτη ἥ πόλις, ἀλλ’ ἥ ἀκρόπολις τῆς κάπου ἐκεῖ πλησίον κειμένης πόλεως, ἥτις δυνατὸν νὰ ἥτο εἰς τὴν Παλαιογορίτσαν. ’Ατυχῶς ὅμως δὲν δυνάμεθα μετὰ βεβαιότητος νὰ ἀποφανθῶμεν περὶ αὐτῆς.

”Ιδωμεν πρῶτον τί περὶ αὐτῆς

έγραψαν οἱ ἀσχοληθέντες μὲν αὐτὴν Ἰστορικοί μας.

‘Ο ἀείμνηστος χρονογράφος Π. Ἀραβαντινὸς εἰς βιβλίον του **Χρονογραφία τῆς Ἡπείρου** (Τομ. Β! σελ. 339) εἰκάζει ὅτι ἡ ἀρχαία αὕτη πόλις πιθανὸν νὰ ἦτο ἡ πάλαι πόλις Στύμβαρα ἢ ἡ Κνωσσός. Καὶ ὁ Αθανάσιος Σταγειρίτης εἰς τὸ βιβλίον του «**ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ**» ἐκδοθὲν ἐν Βιέννη τῷ 1819 (σελ. 419) φρονεῖ, ὅτι ἡ πόλις αὕτη ἦτο ἡ πάλαι Στύμβαρα. ‘Ο Ἀντώνιος Μηλιαράκης εἰς τὸ βιβλίον του «**Οδοιπορικὰ Μακεδονίας, Ἡπείρου καὶ Θεσσαλίας**, σελ. 259», φρονεῖ ὅτι, ἡ πόλις αὕτη ἦτο ἡ Ἀρχαία Ἐρίβοια. Εἰς τὸ ‘**Ημερολόγιον** «**Δωδώνη**, τοῦ 1896 σελ. 83 ὅπερ ἔξεδίδετο τῇ μερίμνῃ τοῦ ἀειμνήστου συμπατριώτου Γεωργίου Γάγαρη, ὁ ἐκ Κονίτσης Ἀριστ. Πατέρας γράφει ὅτι «ἡ πόλις αὕτη ἦτο ἡ ἀρχαία Ἐρίβοια ἢ ἡ Κνωσσὸς καὶ ὅτι τῆς ἀρχαιοτάτης αὐτῆς πόλεως σώζονται ἀξιόλογα ἔρείπια Πελασγικῶν ἢ Ρωμαϊκῶν χρόνων». ‘Ο Ἀλέξιος Πάλλης εἰς τὸ βιβλίον του, «**Μελέται ἐπὶ τῆς ἀρχαίας χωρογραφίας καὶ Ἰστορίας τῆς Ἡπείρου**» σελ. 20 ὑποθέτει, ὅτι ἡ πόλις αὕτη ἦτο τὸ Ὁρεστικὸν Ἀργος. Περὶ τούτου γράφει τὰ ἀκόλουθα. «Οἱ Ὁρέσται κατώκουν τὴν χώραν τῆς Κονίτζης, ὅμοτέρμονα τῆς Μολοσσίας, ὡς ὅριζομένην ὑπὸ τοῦ Ἀώου. Ὅταν δὲ τις ἐκ τοῦ χωρίου Ὁστανίτζα κατοπτεύσῃ πέραν τοῦ ποταμοῦ, βλέπει τὴν Κόνιτζαν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ πεδίου καὶ ὑπὲρ τὴν πόλιν Κυκλώπειον τεῖχος δύναται εὐλόγως νὰ πιθανολογήσῃ, ὅτι αὕτη ἔστι τὸ Ὁρεστικὸν Ἀργος».

‘Ο φιλέλλην πρόξενος τῆς Γαλλίας ἐν **Ιωαννίνοις** ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀλῆ πασᾶ ιατρὸς Puquevil, ὁ ἀσχοληθεὶς πολὺ μὲ τὴν **Ἡπειρον** καὶ ἴδιως μὲ τὴν ἐπαρχίαν Κονίτσης, τῆς ὅποιας ἀκουσίως παρεμόρφωσε τὸν ἔθνολογικὸν χαρακτῆρα, πρεσβεύει ὅτι ἡ Κόνιτσα εἶναι ἡ ἀρχαία πόλις τῆς **Ιλλυρίας Γλαβάνιστα**. Καὶ διὰ μὲν τὰς γνώμας

τῶν λοιπῶν Ἰστορικῶν θέλω ἐπανέλθει ἐν καιρῷ διὰ δὲ τὰς τοιαύτας τῶν Πάλλη καὶ Puquevil, ἃς μοὶ ἐπιτραπῆνὰ διατυπώσω τὰ ἀκόλουθα. Καὶ πρῶτον ὡς πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Πάλλη. Εἰς τὸ ‘**Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν Ἐλευθερούδακη**.—Τόμως 10η σελ. 135 ἀναγινώσκομεν, «Οἱ Ὁρέσται ἥσαν ἀρχαῖος λαὸς τῆς Ἡπείρου, κατοικῶν τὴν Ὁρεστίδα ἢ Ὁρεστιάδα χώραν περιοχὴν τῆς Μολοσσίας, εἰς τὰ Βόρεια καὶ Βορειοδυτικὰ σύνορα κατὰ τὸ μεταξὺ Ἀλιάκμονος καὶ Ἀώου διάστημα. Ὑπετάγη ὑπὸ τῶν Μακεδόνων καὶ ἐλογίζετο ὑπ’ αὐτῶν χώρα τῆς Μακεδονίας. Ἐλογίζοντο ὡς καταγόμενον ἐκ τοῦ Ὁρέστου καὶ εἶχον πόλιν Ὁρεστίαν ἐπὶ ὅρους κειμένην, μεταξὺ Χρούπιστας καὶ Καστοριᾶς». Καὶ ὁ Μεγαλοπολίτης ἀρχαῖος Ἰστορικὸς Πολύβιος τοὺς Ὁρέστας Μακεδόνας ὀνομάζει. Ἀλλὰ μήπως Μακεδονία δὲν ἐκαλεῖτο ἀπασα ἡ περιοχὴ τῆς Ἡπείρου ἢ δεξιὰ τοῦ ποταμοῦ Ἀώου κειμένη καὶ μέχρι τοῦ Ιονίου Πελάγους; Ἰδοὺ τὶ λέγει περὶ αὐτοῦ ὁ Γεωγράφος Στράβων. «... οἱ ταύτην οἰκοῦντες καὶ διαλέκτῳ καὶ κουρᾶς καὶ χλαμύδι παραπλήσιον τοῖς Μακεδόσιν ἔχρωντος. Ὅτι οἱ Ὁρέσται ἀνῆκον εἰς τὰ Ἡπειρωτικὰ φῦλα εἶναι γεγονὸς ἀνεπίδεκτον πάσης ἀμφισβητήσεως. Ἀμφισβητήσιμον ὅμως εἶναι τὸ ἀν κατώκουν περὶ τὴν Κόνιτσαν καὶ ὅτι ἡ Κόνιτσα εἶναι τὸ Ὁρεστικὸν Ἀργος. Ἐὰν παρατηρήσωμεν τὸν χάρτην τῆς Ἀρχαίας Ἡπείρου τοῦ ἀειμνήστου συμπατριώτου ἡμῶν Δ. Εὐαγγελίδου τοῦ ἀσχοληθέντος, οὗσας ὅσον οὔδείς ἄλλος μὲ τὴν **Ἡπειρον** (ἐγκυκλ. Λεξικὸν **Ἡλιος**. τόμ. 9ος σελ. 255) βλέπομεν ὅτι τοὺς Ὁρέστας τοποθετεῖ εἰς τὴν ἑκατέρωθεν τοῦ Ἀλιάκμονος καὶ πλησίον τῆς Καστοριᾶς περιοχῆς, τούτου ἔνεκεν καὶ ἡ παρ’ αὐτὴν κωμόπολις Χρούπιστα μετωνομάσθη **Ὁρεστικὸν Ἀργος**. Ἀποκλείεται λοιπὸν ἡ Κόνιτσα νὰ εἶναι τὸ Ὁρεστικὸν **Ἀργος** ὡς εἰκάζει ὁ Πάλλης. Οὕτε πρέπει νὰ ξενιζώμεθα

πῶς οἱ Ὀρέσται κατώκουν εἰς τὴν Μακεδονίαν, διότι τὰ ὅρη Μακεδονίας-[·]Ηπείρου οὐ μόνον τότε ἦσαν ἀκαθό-
ριστα, μεταθετὰ καὶ ρευστὰ ἀλλὰ καὶ
εἰς τοὺς κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν ἀ-
κόμη χρόνους, ὅπότε ἐβλέπομεν τὴν
μὲν Σαμαρίναν τοποθετημένην εἰς τὴν
περιοχὴν τῆς Κονίτσης, τὴν δὲ Κο-
ριτσᾶν καὶ Μοσχόπολιν εἰς τὴν Μακε-
δονίαν.

Καὶ ἡδη ἔξετασθήτω ἡ τοῦ Ruquevil
ἐκδοχὴ ὅτι ἡ Κόνιτσα εἶναι ἡ Ἰλλυρί-
κὴ πόλις **Γλαβάνιστα**.

Μελετῶντες ὅσα περὶ Ἰλλυρίας
ἔγραψαν οἱ διαπρεπεῖς ἀρχαῖοι ιστο-
ριογεωγράφοι Πολύβιος καὶ Στράβων,
ἔξαγομεν ὅτι :

Ἰλλυρία ἐκαλεῖτο ἡ πέραν τοῦ Ἰο-
νίου πελάγους παραλιακὴ περιοχὴ[·]
ἐκτεινομένη ἀπὸ τοῦ Δυρραχίου μέχρι
καὶ τῆς Τεργέστης. Τόσον δὲ Πολύ-
βιος ὅσον καὶ ὁ Στράβων, σαφῶς ὅμι-
λοῦσι περὶ Ἰλλυρίας διαχωρίζοντες
ταύτην ἀπὸ τὴν Ἡπειρον.

Εἰς τὸ Κεφάλαιον V τῆς Ιστορίας
Β τοῦ Πολυβίου σελ. 120 εἰς τὸ ὅποιον
διαπραγματεύεται τὸν πόλεμον μετα-
ξὺ Ἡπειρωτῶν καὶ Ἰλλυριῶν βλέπο-
μεν ὅτι οἱ Ἰλλυριοὶ ἐπολιόρκησαν τὴν
παρὰ τὸ Δέλβινον εὔημεροῦσαν καὶ
ἀκμάζουσαν Ἡπειρωτικὴν πόλιν Φοι-
νίκην τὴν ὅποιαν κυριεύσαντες κατό-
πιν σθεναρᾶς ἀντιστάσεως τῶν κα-
τοίκων της, ἐλεηλάτησαν, ἀπαντά δὲ
τὸν πλοῦτον αὐτῆς μετέφερον εἰς τὴν
πατρίδα των τὴν Ἰλλυρίαν. Διὰ τὴν
μὴ πρόληψιν τῆς καταστροφῆς της ὁ
Πολύβιος ψέγει τοὺς Ἡπειρώτας διότι
δὲν ἔσπευσαν ἔγκαίρως καὶ ἀποτελε-
σματικῶς νὰ βοηθήσωσι τὴν κινδυ-
νεύουσαν πόλιν. Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ Φοι-
νίκη ἡτο πόλις Ἡπειρωτικὴ τοῦτο δὲ
ἀποδεικνύεται πασιφανέστατα καὶ ἐκ
τόσων ἄλλων ιστορικῶν πηγῶν, πῶς
ἡτο δυνατὸν ἡ ἐν Κονίτσῃ κατηρειπω-
μένη πόλις νὰ εύρισκετο εἰς τὴν Ἰλ-
λυρίαν, πόλις μάλιστα μεσογειακή,
ἀπέχουσα τοῦ Ἡπειρωτικοῦ Ἰονίου
πελάγους ἑκατοντάδα περίπου χιλιο-
μέτρων;

‘Ο Στράβων εἰς τὸν 5ον τόμον τοῦ
βιβλίου «Γεωγραφικὰ» σελ. 398, πα-
ρέχει πλέον θετικωτέρας πληροφορίας
περὶ τῶν ὅριων Ἰλλυρίας καὶ Ἡπεί-
ρου γράφων «‘Ο δὲ Ἰόνιος κόλπος μέ-
ρος ἐστὶ τοῦ νῦν Ἀδρέου καλουμένου.
Τούτου δὲ τοῦ Ἀδρίου τὴν μὲν ἐν δε-
ξιᾷ πλευρὰν ἡ Ἰλλυρὶς ποιεῖ τὴν δὲ
εὐώνυμον ἡ Ἰταλία μέχρι τοῦ μυχοῦ
τοῦ κατὰ Ἀκυλουσίαν.’ Εστι δὲ πρὸς
ἄρκτον ἅμα καὶ πρὸς τὴν ἐσπέραν ἀ-
νέχων στενὸς καὶ μακρὸς, μήκους μὲν
ὅσον ἔξι χιλιάδων σταδίων, πλάτος
δὲ τὸ μέγιστον διακοσίων. Νῆσοι δ’
εἰσὶν ἐνταῦθα συχναὶ μὲν αἱ πρὸ τῆς
Ἰλλυρίδος, αἵτε Ἀψυρτίδες καὶ Κυρι-
κτικὴ καὶ Λιβυριίδες, ἔτι δὲ Ἰσσα καὶ
Τριγούριον καὶ Φάρος καὶ κατωτέρω
«Νῆσοι δ’ εἰσὶν ἐνταῦθα ἥτε Κόρκυρα
(Κέρκυρα) καὶ Σύβοτις—πιθανῶς Σά-
σων—πρὸ τῆς Ἡπειρώτιδος...»

Ἐκ τούτων ἔξαγει τις τὸ συμπέρα-
σμα ὅτι Ἰλλυρία ἡτο ἡ πέραν τοῦ
Ἀψου παραλιακὴ περιοχὴ μὲν μικρὰν
ἐνδοχώραν, περιλαμβάνουσα τὸ εἰς
τὴν Ἀδριατικὴν ἀθροισμα νήσων,
ἀνηκουσῶν σήμερον εἰς τὴν Γιου-
κοσλαυσίαν.

Απορεῖ τις εύλογως πῶς ὁ εὐπαί-
δευτος καὶ τοσοῦτον φιλέλλην Γάλλος
Ruquevil, περιέπεσεν εἰς τοιούτου
εἴδους ἀνακριβείας, ὀνομάζων τὴν
Κόνιτσαν Ἰλλυρικὴν Γλαβάνισταν. Η
Γλαβάνιστα εἶναι πιθανὸν νὰ εἶναι ἡ εἰς
τὸ Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν Ἐλευθε-
ρουδάκη τόμ. 2ος σελ. 705 καὶ εἰς τὸν
χάρτην Ἀλβανίας ἀναγραφομένη Γλα-
βινίτσα. Αὕτη εἶναι τοποθετημένη ἀ-
νατολικῶς τοῦ Δυρραχίου, γράφονται
δὲ περὶ αὐτῆς τὰ ἔξης.

«Γλαβινίτσα. Μεσαιωνικὸν πόλισμαν
τῆς B. Ἡπείρου, τὰ νῦν παντελῶς ἀκα-
τοίκητον τοῦ ὅποιου τὰ ἐρείπια τίθεν-
ται παρὰ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ζωοδό-
χου Πηγῆς πρὸς N. τοῦ ἀρχαίου Ὀρι-
κοῦ. Τὸ πρῶτον ἀναφέρεται ἡ Γλαβι-
νίτσα ὡς Ἐπισκοπὴ περὶ τὸ 900 μ.χ.
ὑπαγομένη εἰς τὴν Μητρόπολιν Δυρ-
ραχίου, ἀλλ’ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1020 περί-
που ὑπήχθη εἰς τὴν Αύτοκέφαλον Ἀρ-

χιεπισκοπήν 'Αχρίδος, εἰς τὴν ὅποιαν παρέμεινε μέχρι τῆς ἐν ἔτει 1767 καταργήσεως τῆς 'Αρχιεπισκοπῆς ταύτης. 'Ἐν ταῖς τάξεσι Πρωτοκαθεδρίας ἀναγράφεται πολλάκις ἡ 'Επισκοπὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα 'Ακροκεραυνιάς. . . . » 'Εάν ταῦτα συνδυάσωμεν μὲ τὰ εἰς τὰ ὑπὸ τῆς "Αννης Κομνηνοῦ εἰς τὸ Ε' Βιβλίον τῆς 'Ιστορίας της ἀναγραφόμενα ὅτι «ἡ Γλαβάνιστα ἔκειτο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, τῆς ἀγούστης ἀπὸ Δυραχίου εἰς 'Ιωάννινα» οὐδεμία ἀμφιβολία μένει ὅτι ἡ 'Ιλλυρικὴ πόλις Γλαβάνιστα εἶναι ἡ Γλαβινίτσα περὶ ἣς ώμιλήσαμεν, καὶ οὐχὶ ἡ Κόνιτσα, ἣν συγχέει ἀθελήτως ὁ Puquevil.

Περὶ τῆς πλάνης αὐτῆς τοῦ Puquevil, τοποθετοῦντος τὴν ἀρχαίαν ταύτην ἐν Κονίτσῃ πόλιν εἰς τὴν 'Ιλλυρίαν, γράφει καὶ ὁ διακεκριμένος συμπατριώτης Παιδαγωγὸς κ. Εύριπίδης Σούρλας τέως Διευθυντὴς τοῦ Πενταταξίου Διδασκαλείου 'Ιωαννίνων κατὰ τὴν δημιουργικὴν πενταετίαν 1928 - 1933 εἰς τὸν Δ' τόμον τῶν «ΗΠΕΙΡΩΤ. ΧΡΟΝΙΚΩΝ» σελ. 198 τὰ ἔξης. «. . . . Τὸ ὅτι ὅμως ἡ 'Ιλλυρικὴ πόλις Γλαβάνιστα οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει μὲ τὴν Κόνιτσαν, περὶ αὐτοῦ οὐδεὶς ἀμφιβάλλει, μόνος δὲ πιστεύων εἰς τοῦτο εἶναι ὁ εὐφάνταστος Γαλάτης 'Ιατρὸς (Puquevil.).

'Αφοῦ λοιπὸν ἡ πόλις αὕτη δὲν ἦτο οὔτε τὸ 'Ορεστικὸν 'Αργος οὔτε ἡ Γλαβάνιστα, ποία τότε ἀραγε ἥδυνατο νὰ εἶναι;

Δύσκολος, τῇ ἀληθείᾳ, ἡ ἀπάντησις. Διατί; Διότι, ἀτυχῶς ἡ ίστορία τῆς 'Ηπείρου μας καλύπτεται ὑπὸ πέπλου. Εἶναι γνωστὸν ὅτι, ὅτε ὁ βάρβαρος στρατηγὸς τῶν Ρωμαίων Αἰμίλιος Παῦλος - 146 π.Χ. ἐκυρίευσε τὴν Ελλάδα, μένεα πνέων κατὰ τῆς 'Ηπείρου, διότι ἐπανεστάτησεν ἡ 'Αρχαία πόλις της Πασσαρῶν - πιθανὸν ἡ μετέπειτα Πωγωνιανή, ἔνθα ἡ σημερινὴ Διπαλίτσα (ἀνάγνωθι ἡμετέραν πραγματείαν περὶ Διπαλίτης καὶ Πωγωνιανῆς) εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 94ον καὶ 95ον τεύχη π. 'Εστία, κατέστρεψεν ἐκ θεμελίων ἑβδο-

μήκοντα 'Ηπειρωτικὰς πόλεις τοὺς δὲ δυστυχεῖς κατοίκους τῶν ὡς ἄνω πόλεων, ἀνερχομένους εἰς 150 χιλιάδας ἔξηνδραπόδισεν! Ούδεν ἵχνος ὅθεν ἐναπέμεινε, μαρτυροῦν ποῦ ἔκειτο ἐκάστη τούτων. 'Ἐνδέχεται ἵνα καὶ ἡ ἐν Κονίτῃ ἀρχαία πόλις νὰ εἴναι μία ἐξ αὐτῶν. Ποῦ λοιπὸν νὰ ἀναζητήσῃ τις τὰ ἀπαραίτητα ίστορικὰ στοιχεῖα; Δύσκολον, πολὺ δύσκολον! Τούτου ἔνεκεν οἱ μεταγενέστεροι ίστορικοί, ἡμέτεροι καὶ ξένοι, στηριχθέντες εἰς εἰκασίας, ἐξήγαγον ἐσφαλμένα συμπεράσματα, ἐν πολλοῖς ἀλληλοσυγκρουόμενα, ὡς πρὸς τὴν θέοιν καὶ ὄνομασίαν τῶν διαφόρων τούτων 'Ηπειρωνικῶν πόλεων. Τοῦτο δυστυχῶς παρατηροῦμεν καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν τῆς ἐν Κονίτῃ ἀρχαίας πόλεως.

'Ἐπιθυμῶν διακαῶς ἵνα ἀνεύρω κάτι σχετικόν, μὲ τὴν ἐν λόγῳ πόλιν πολλάκις μετέβην εἰς τὰς εἰς τὴν πρωτεύουσαν βιβλιοθήκας καὶ ἔξακολουθῶ εἰσέτι νὰ μεταβαίνω. Μίαν τῶν ἡμερῶν τούτων, μελετῶν τὰ «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ» τοῦ 'Εμμανουήλ Μπέκερη, ἐκδόσεως 1849, εἶδον εἰς τὴν σελίδα 247 κάτι σχετικὸν διὰ τὴν Κόνιτσαν. Δύναται τις νὰ φαντασθῇ τὴν ἀπερίγραπτον χαράν μου."Έκυψα μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ ἀνέγνωσα τὰ κάτωθι:

«... Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Σόλωνος, οἱ "Ατλας καὶ Τίτος 'Αθηναῖοι, ὁ μὲν ἐκ τοῦ γένους τῶν Πεδιαίων, ὁ δὲ ἐκ τοῦ γένους τῶν Διακρίων διωχθέντες ἀπὸ τὰς 'Αθήνας δι' ἀνευλαβῆ πρὸς τοὺς Θεοὺς πρᾶξιν, διῆλθον τὴν Πίνδον, τὸ Ζαγόριον καὶ εἴτα μετέβησαν εἰς τὴν ἀκατοίκητον τότε περιοχὴν τῆς Δρυϊνουπόλεως. 'Επειδὴ ἡ περιοχὴ αὕτη εἶχε πολλὰς δρῦς, ἡ ἐκεῖ κτισθεῖσα ὑπ' αὐτῶν πόλις ωνομάσθη Δρυϊνούπολις.

'Αποχωρισθεὶς ὁ Τίτος τοῦ "Ατλαντος, διῆλθε μὲ τοὺς ὅπαδούς του τὸν Βιστικὸν ποταμὸν καὶ ἔκτισε Κάστρον καὶ τὸ ωνόμασε Τίτούπολιν, ἥτις τανῦν Τεπελένιον καλεῖται. Μετὰ πάροδον πολλῶν ἔτῶν ἐπειδὴ ἐγίνετο τόσον πλῆθος ἀνθρώπων εἰς τὸ κάστρον Δρυϊ-

νουπόλεως, είς ἐκ τῶν ὄπαδῶν, ὁ Ἀπολώνιος, ὁ υἱὸς τοῦ Λευκίδου, ἐβούλετο νὰ κάμῃ πόλεμον εναντίον των, ἀλλ' ὁ Κόνις ἐκ τοῦ γένους τῶν Πεδιαίων δὲν τὸν ἀφῆσε καὶ οὕτως ἐκίνησε κατὰ τοῦ Κόνεως καὶ ἔκαμαν τόσον πόλεμον, ὡστε καὶ ἀπὸ τὸ ἐν καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἐγλύτωσαν ἐλάχιστοι. Ὁ δὲ Κόνις ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν ἔκτισε κάστρον θαυμαστόν, τὸ ὄποιον τώρα Κόνιτζα καλεῖται.

Ἡ πληροφορία αὗτη τοῦ Ἐμμανουὴλ Μπέκερη ἐὰν ἦθελε ἀποδειχθῆ καὶ βεβαιωθῆ ἱστορικῶς, θὰ ἀνέτρεπεν ἀπάσας τὰς ὡς ἄνω ἀναφερθείσας γνώμας καὶ εἰκασίας, διότι θὰ ἀπεδείκνυεν ὅτι καὶ τὸ ἀρχικὸν ὄνομα τῆς ἐν λόγῳ πόλεως, ὡς προερχόμενον ἐκ τοῦ ὄνόματος τοῦ τὸ πρῶτον κτίσαντος τὸ θαυμαστὸν κάστρον Κόνεως θὰ ἦτο Ἱσως Κονίσπολις, μεταβληθὲν ἀργότερον εἰς Κόνισσαν, κατὰ δὲ τὴν περίοδον τῆς Σλαβοκρατίας ἀπέβαλε τὴν Ἑλληνικήν της κατάληξιν, ἀντικατασταθείσαν διὰ τῆς Σλαβικῆς ίτζα καὶ ίτσα, ὡς ἡ Διπαλίτσα, Ὁστανίτσα καὶ τόσαι ἄλλαι.

Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι προσεχεῖς ἔρευναι καὶ μελέται θέλουσιν ἐπιχύσει πλῆρες φῶς τόσον εἰς τὸ ἀρχῆθεν πραγματικὸν ὄνομα τῆς πόλεως ταύτης καὶ Ἀκροπόλεώς της, ὅσον καὶ εἰς τὰς ἀμετρήτους ἄλλας, καλυπτομένας ὑπὸ σκοτεινοῦ πέπλου Ἡπειρωτικὰς τοποθεσίας καὶ ἀρχαίας ἡ Βυζαντινὰς πόλεις.

***

Ἄγνωστον ἐπίσης τυγχάνει ἡμῖν πότε ἐκτίσθη ἡ νέα πόλις, ἡ σημερινὴ Κόνιτσα. Φαίνεται ὅτι κατὰ τὴν περίοδον τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινούπολεως ὑπῆρχε. Τοῦτο συνάγομεν ἀπὸ μίαν πραγματείαν περὶ Κονίτσης, δημοσιευθείσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 1774 φύλλον τῆς ἐφημερίδος τῆς Κωνσταντινουπόλεως «Νεολόγος» τῆς 24ης Ιανουαρίου 1874. Αὕτη εἶναι ἀνώνυμος. Συμπεραίνομεν ὅμως, ὅτι ἐγράφη ὑπὸ τοῦ ἐκ Κάτω Σουδενῶν ἀειμνήστου Α. Γονιοῦ, διότι, ἔτεραι τοιαῦται περὶ τῆς Ἡπειρωτικῆς Πωγωνιανῆς καὶ λοιπῶν

Ἡπειρωτικῶν Ἡπαρχιῶν, δημοσιευθεῖσαι κατὰ καιροὺς εἰς τὴν ἴδιαν ἐφημερίδα, φέρουσι τὴν ὑπογραφὴν αὐτοῦ. Ὁλαι δὲ αἱ ἐργασίαι αὐταὶ εἶναι ὅμοιαι εἰς τὴν φρασεολογίαν καὶ διατύπωσιν. Ἡ πραγματεία αὗτη εἶναι ἀξιοπρόσεκτος καὶ ἀξιομελέτητος. Παρέχει πολλὰ στοιχεῖα—οχι βεβαίως ὅλα ἐπηληθευμένα - ἐκκλησιαστικά, ἐκπαιδευτικά, συγκοινωνιακά, ἐκπολιτιστικά, ἀφορῶντα τὴν παρωχημένην ἐποχήν τῆς Κονίτσης, τὰ ὄποια ἐνδέχεται εἰς πολλοὺς μὲν νὰ εἶναι γνωστὰ ἄλλὰ καὶ εἰς οχι ὀλίγους ἄγνωστα. Διὰ τοὺς πρώτους ἀσφαλῶς «δὲν θὰ κομίσω γλαῦκα εἰς Ἀθήνας» ἐὰν ἀναφέρω τινά, τὰ μᾶλλον ἐνδιαφέροντα ἐξ αὐτῶν, οἱ δεύτεροι ὅμως οἱ καὶ περισσότεροι, μεγάλως θὰ χαρῶσι καὶ πολὺ θὰ ὡφεληθῶσι, πληροφορούμενοι πράγματα ἄγνωστα εἰς αὐτούς, ἀφορῶντα τὴν Κόνιτσαν καὶ ἐνδοχώραν αὐτῆς.

Εἰς τὴν πραγματείαν λοιπὸν ταύτην ἀναγινώσκομεν, μεταξὺ ἄλλων τὰ ἀκόλουθα:

«...Ἐν Κονίτσῃ ὑπάρχουσι δύο Μουσουλμανικὰ Τεμένη, ἐξ ὧν τὸ ἐν κατά τὴν εἰσοδον τῆς πόλεως καὶ ἐπὶ τῆς ὅχθης τοῦ Ἀώου. Τοῦτο εἶναι κτίσμα τοῦ Μωάμεθ τοῦ Κατακτητοῦ, ὃτε ἐξεστράτευσε κατὰ τοῦ Γεωργίου Καστριώτου - Σκενδέρ-μπεη τοῦ ἡγεμόνος τῆς Ἀλβανίας καὶ ἀκόμη περικαλλής Τεκές τῶν Μπεκτασήδων, ὑπαγόμενος εἰς τὸν τῆς Ἀμασείας. Εἰς τόν Τεκέν τοῦτον ἐδρεύει ὁ Μπαμπᾶς, δηλαδὴ ὁ ἀρχηγός τῶν ἐν Ἡπείρῳ Μπεκτασήδων».

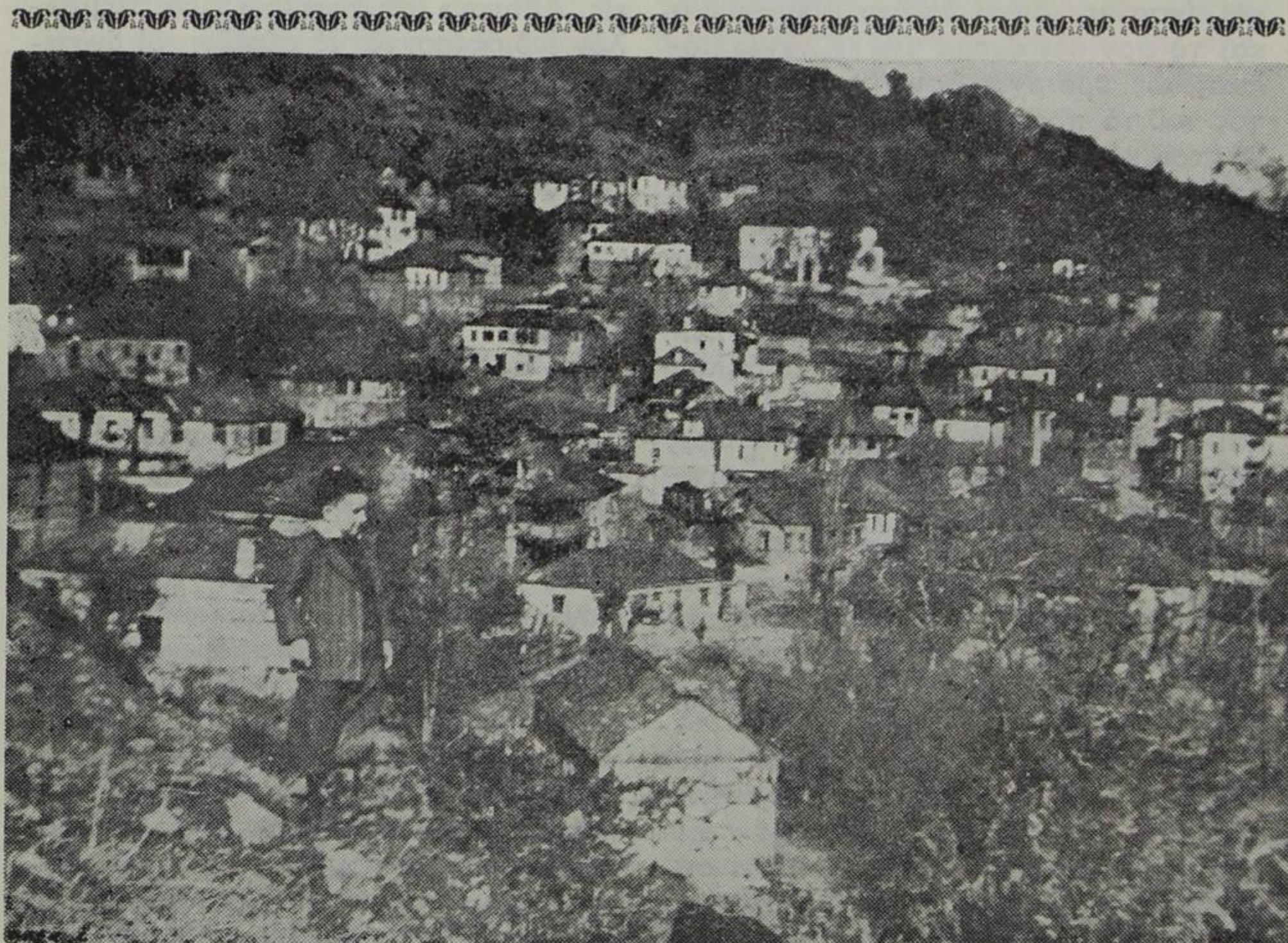
Γεννᾶται, ὅθεν, τὸ ἐρώτημα. Διὰ ποίους ἐκτίσεις ὁ Μωάμεθ τὸ Τέμενος τοῦτο, τοῦ ὄποιου, ὡς γνωστὸν λείψανα σώζονται καὶ σήμερον ἀκόμη εἰς Κόνιτσαν. Ὅπηρχον Μουσουλμάνοι οἰκοῦντες ἐν Ἡπείρῳ κατὰ τὴν τότε ἐποχήν; Ἀσφαλῶς ναὶ καὶ οὕτω αὐταπόδεικτον τυγχάνει ὅτι αὐτῇ ὑπῆρχε καὶ κατωκεῖτο, ἀφοῦ χάριν τῶν πολλῶν ἡ ὀλίγων Μουσουλμάνων κατοίκων της ἐκτίσθη τὸ Τέμενος τοῦτο.

Πῶς εύρεθησαν οἱ τοιοῦτοι Μουσουλμάνοι, ὀλίγοι ἡ πολλοί;

Εἰς τὰ «'Ηπειρωτικὰ Μελετήματα» τοῦ ἀειμνήστου Ζαγορισίου ἴστοριοδίφου Λαμπρίδη ἀναγινώσκομεν ὅτι, πολὺ πρὸ τῆς ἀλώσεως καὶ ἀκόμη πολὺ πρὸ τῆς συνθηκολογήσεως τῆς πόλεως τῶν Ἰωαννίνων, ἐπισυμβάσης τὸ 1431, ὁ ἐκ Λεσκοβικίου ἀρνησίθρησκος Ἰσαήμ, ὅστις εἶχε καταστῇ ἡ ἀληθὴς μάστιξ τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς, ἐπέβαλε διὰ τῆς ρομφαίας εἰς πολλοὺς τὴν Μουσουλμανικὴν θρησκείαν. Ἐκ

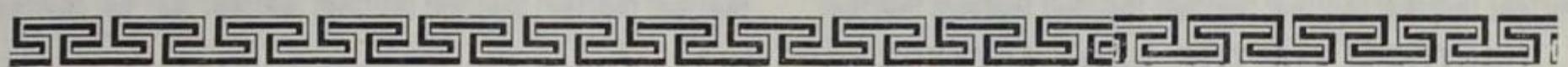
τῶν οὕτω βίᾳ ἔξισλαμισθέντων πρῆλθεν ἡ Καραμουρτάτικη Φάρα, ἡ οἰκήσασα εἰς τὴν ἀμφοτέρωθεν τῶν ὅχθεων τοῦ Ἀώου παρὰ τὸ Περάτι καὶ Μεσαριά περιοχὴν ἡ βίᾳ ἔξισλαμίσασα καὶ ἄλλους κατοίκους. Τινὲς δὲ τούτων θὰ κατώκησαν εἰς Κόνιτσαν, ἵνα καρποῦνται τὰ εἰσοδήματα τῆς εὐφόρου πεδιάδος της, χάριν δὲ τῶν τοιούτων ἐκτίσθη τὸ Τέμενος.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἔπόμενον)

Ο ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΣ

Εἰκὼν τοῦ ἔξωφύλλου: 'Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Χριστοφόρος δεχόμενος τὰ συγχαρητήρια τοῦ κ. Τσάκα κατὰ τὰ ἐγκαίνια τῆς «Πνευματικῆς Στέγης» Κονίτσης.

ΣΤΟΝ ΗΡΩΑ

Λοχαγὸν Παπαδεμιστοκλῆ

Δόξα τρανὴ—'Ελληνικὴ Θεὰ γαλανοφόρα!
πέτα ξανὰ στὴ Κὸνιτσα, στοῦ Πίνδου τὰ βουνὰ
καὶ πάρε ἀπ' τὸ Τούρνοβο λουλούδια μυροφόρα
σύρτα στὸ Τεπελένι Σου καὶ ράνε το ξανά.
Ρίξε δυὸ τοῦφες—Δόξα μου—στοῦ Λοχαγοῦ τὸ μνῆμα·
κᾶπου ἐκεῖ ποὺ βρίσκεται, κᾶπου... σὲ μιὰ χαράδρα,
'πὸ πασκαλοῦδες μας λευκὲς κι' ἀπὸ μαβια μανούσια·
χαιρέτα μας τὸ **Λοχαγό**, τὸ **Δάσκαλο**. τὸν "Ηρωα, τὸν "Ανδρα.

* * *

Χαιρέτα τον! καὶ θὰ χαρῇ πολὺ—'Ελλάδα Δαφνοφόρα!
κι' ἀπ' τὸν τυφλὸν πατέρα του καὶ γέροντα παπᾶ·
ἀπ' τὴν καλή του—Εὐγενικιὰ—γυναῖκα μαυροφόρα,
π' τὰ τέσσερα παιδάκια του, ποὺ τάχεις Σὺ παιδιά!
Πές του πονοῦν σ' ἐτούτη τὴ ζωὴ· μὰ τῶχουν περιφάνεια·
γιατὶ τὸν χάρισαν σ' 'Εσε, νὰ γίνης λαμπροφόρα.
γιατὶ ξεχνοῦν στὴ λάμψη Σου τὴ δύστυχη ὄρφανεια.
μιὰ κι' ἔγινε ἡ 'Ελλάδα μας στὴ Δόξα πρωτοπόρα!

* * *

Τίμα τον Δόξα· Τίμα τον. Σὲ τίμησε κι' αὐτός |
μὲ πίστη, μὲ τὸ αἷμα του, μὲ τὴν παλληκαριά.
π' ἐνῷ ρυπὲς τὸν θέριζαν κι' ἔπεφτε σωριαστός,
«έμπρὸς Εὔζωνοι» φώναζε καὶ «χαῖρε Λευθεριά».
Χαιρέτα κεῖ τὴ λεβεντιὰ καὶ τὴν τρανὴ ψυχὴ του,
Τίμα τον Δόξα, Τίμα τον. μ' ἀγάπη Σὺ πολλὴ.
Κι' ἂς ζῆ μαζύ Σου τ' ὄνομα τοῦ Γιώργου Παπακλῆ.

ΠΡΟΤΟΜΗ ΔΙΑ ΤΟΝ ΗΡΩΑ ΛΟΧΑΓΟΝ ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΠΑΠΑΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ

‘Ο ἐν Ἀθήναις Σύλλογος Γοργοποτάμου—Κονίτσης «Η «Ἐνωσις» ύπέβαλεν εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Ἀμύνης αἴτησιν συνυπογραφομένην καὶ παρὰ τῶν Προέδρων τῆς Πανηπειρωτικῆς Συνομοσπονδίας καὶ τῶν Συλλόγων Κονίτσης, Ἀσημοχωρίου, Βουρμπιάνης, Πυρσογιάννης Καστάνιανης Ὁξεῖας, Ἀμαράντου καὶ Ἀγίας Βαρβάρας διὰ τῆς ὁποίας παρακαλεῖ ὅπως κατασκευασθῇ παρὰ τῆς εἰδικῆς στρατιωτικῆς ύπηρεσίας χαλκίνη κροτομὴ τοῦ ἡρωος λοχαγοῦ δημοδιδασκάλου **Γεωργίου Παπαθεμιστοκλέους** ἵνα στηθῇ αὕτη εἰς τὴν κεντρικὴν πλατείαν τοῦ Γοργοποτάμου πρὸς αἰώνιον παραδειγματισμὸν ἐκ τῆς ἡρωϊκῆς θυσίας αὐτοῦ.

‘Ο ἔξοχος οὗτος Ἐλλην καὶ λαμπρὸς διανοούμενος καὶ χαρακτήρ, ὅχι μόνον προσέφερε πολυτίμους ύπηρεσίας ὡς διδάσκαλος ἐπὶ δεκαετίας εἰς τὰ παραμεθόρια χωρὶς τῆς Ἐπαρχίας μας, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀξιωματικὸς ἔφεδρος ἐπετέλεσε τὸ πρὸς τὴν πατρίδα καθῆκον του μέχρι τοῦ ἡρωϊκοῦ του θανάτου μετὰ θαυμαστῆς ἀφοσιώσεως καὶ αὐταπαρνήσεως. Μολονότι τραυματίας τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας καὶ χωλαίνων ἔκτοτε ἐκ τῶν τραυμάτων τῆς κνήμης του, ἀνεχώρησεν τῇ αἰτήσει του καὶ παρὰ τὰς συστάσεις τῶν προϊσταμένων του καὶ τοῦ τότε Μητροπολίτου Ἰωαννίνων Σπυρίδωνος εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν κατὰ τὸν πόλεμον μετὰ τῆς Ἰταλίας τὸ 1940.

Τὴν 3 Ἰανουαρίου 1941 ἦγήθη τοῦ 3ου λόχου Εύζωνων τοῦ 42ου Συντάγματος πρὸς κατάληψιν τοῦ σφιδρῶς βαλλομένου ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν ύψωματος Λεκτούζ-Τεπελενίου. Εἰς τὴν ἔξόρμησιν αὐτὴν μὲ τὸ πιστόλι στὰ χέρια καὶ τραγουδώντας τὸν ἔθνικόν μας ὕμνον ἐδέχθη ριπήν πολυβόλου καὶ ἐπεσεν ἡρωϊκῶς μαχόμενος,

Η ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

(Κόνιτσα 25/7/1963)

Θερμοτάτη, αύθόρυμητος, παλλαϊκή καὶ ἀποθεωτική, ύπηρξεν ἡ ύποδοχὴ τὴν ὅποιαν ἐπεφύλαξαν αἱ Ἀρχαὶ καὶ ὁ λαὸς τῆς ἀκριτικῆς πόλεως καὶ Ἐπαρχίας Κονίτσης πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ.κ. Ἀθηναγόραν ἐπισκεφθέντα τὴν 22αν Ἰουλίου 1963 τὴν γενέτειραν τῆς μητρός του Ἐλένης Μοκόρου.

‘Απὸ ἀρκετῶν ἡμερῶν ἐστήθησαν ἀψιδες, καὶ ἡ πόλις ἐσημαίοστολίσθη. ‘Απὸ τῆς πρωίας δὲ τῆς 22ας τρέχοντος ἀπαντα τὰ καταστήματα ἐκλείσθησαν, καὶ οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως καὶ τῶν πέριξ χωρίων, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Μητροπολίτην μας κ. Χριστόφορον, τὸν Δήμαρχον κ. Ρούσην, τὸν ἀναπληρωτὴν τοῦ Ἐπάρχου κ. Β. Ἀναστασίου, τὸν Κλῆρον καὶ τοὺς Προέδρους τῶν Κοινοτήτων, καὶ τοὺς λοιποὺς προϊσταμένους τῶν τοπικῶν ἀρχῶν, συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν πρότοι Δημαρχείου Πλατείαν - ὅπου μετ’

καθαγιάσας μὲ τὸ αἷμα του τὰ χώματα τῆς Ἐλληνικῆς Βορείου Ἡπείρου-‘Η υἱοθέτησις τοῦ αἰτήματος ἀποτεν-λεῖ χρέος πρὸς τὸν ἡρωα Λοχαγὸν δημοδιδάσκαλον γιὰ νὰ φρονιματίζῃ τούς μεταγενεστέρους καὶ νὰ τονώνη τὸ αἰσθημα ὅτι ἡ θυσία διὰ τὰ ἴδαι-νικὰ τῆς Φυλῆς μας εἶναι ύπερτατον καθῆκον.

‘Η «ΚΟΝΙΤΣΑ» συνηγορεῖ ἐκθύμως καὶ παρακαλεῖ καὶ αὕτη τὸν ἔξοχώτατον ύπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς ἀμύνης ὅπως υἱοθετήσῃ τὸ αἴτημα.

‘Η Μούσα ἐτραγούδησε τὸν θάνατό του μὲ τὸ τραγοῦδι ποὺ δημοσιεύουμε καὶ ποὺ πρωτοδημοσιεύθηκε στὸ ἡμερολόγιο τοῦ «Πελασγοῦ» στὰ 1945.

όλίγον ἀφίχθησαν προερχόμενοι ἐξ Ἰωαννίνων καὶ οἱ κ. κ. Ἀβέρωφ τέως Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν, Φρόντζος, Ἰωάννου καὶ Δερδεμέζης βουλευταί, κ. α. ἀναμένοντες ὅλοι ὅμοῦ τὴν ἀφίξιν τοῦ Πατριάρχου, ἐνῶ οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν ἥχουν χαρμοσύνως.

Οὐλίγον πρὸ τῆς ἑνδεκάτης π. μ. ὁ Πατριάρχης κατέφθασεν συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν Μητροπολιτῶν, Δέρκων κ. Ἰακώβου, Πριγκιπονήσων κ. Δωροθέου, Ρόδου κ. Σπυρίδωνος, Ἰωαννίνων κ. Σεραφείμ, ὑπὸ τοῦ Νομάρχου κ. Καλογεροπούλου, τοῦ Δημάρχου Ἰωαννίνων κ. Σακκᾶ, τοῦ Ἀνωτ. Διοικητοῦ Χωροκῆς Ἡπείρου κ. Γούλατη, καὶ ἄλλων ἐπισήμων. Ἐνῶ δὲ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας τὸν ὑπεδέχετο, ἡ Στρατιωνικὴ μουσικὴ ἐπαιάνιζεν, καὶ τὰ πλήθη ἐπαραλήρουν ἀπὸ ἑνθουσιασμόν· τὰ δὲ χειροκροτήματα καὶ αἱ ζητωκραυγαί των ἐδόνουν τὴν ἀτμοσφαίραν.

Εὔλογῶν καὶ χαιρετῶν τοὺς πάντας προσηνέστατα ὁ Παναγιώτατος, καὶ διερχόμενος διὰ μέσου τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν Σχολείων αἱ ὄποιαι τὸν ἔρανον μὲν ἀνθη, κατευθύνθη πλησίον τοῦ Δημαρχείου ὅπου τὸν ἀνέμενον ἡ ἀδελφή του καὶ Ἀγαθὴ Ἀλεξιάδου, ἡ ὑπέργηρος καὶ ἀόμματος διδασκάλισσά του καὶ Ούρανία Τσιγαρίδατὴν ὄποιαν μετὰ συγκινήσεως κατησπάσθη - καθῶς καὶ ἄλλοι συγγενεῖς του ὅπως ἡ θεία του Ἀγγελικὴ Ζώη, ἡ ἔξαδέλφη του Νίνα Μοκόρου κ. λ.

Αφοῦ ἔχαιρέτησεν καὶ ἡσπάσθη τούς συγγενεῖς του, τὸν προσεφώνησεν καταλλήλως ὁ Δήμαρχός μας, καὶ ἡ Α. Θ. Π. ἀνταπαντῶν ηύχαριστησεν τοὺς πάντας διὰ τὴν ὑποδοχὴν τῆς ὄποιας ἔτυχεν καὶ ίδιαιτέρως δὲ τὸν τέως Ὑπουργὸν Ἐξωτερικῶν κ. Ἀβέρωφ' καὶ μεταξύ ἄλλων εἶπεν ὅτι, μὲν ιερὰν συγκίνησιν κατόπιν παρελεύσεως πεντήκοντα καὶ ἑνὸς ἔτῶν (ἀπὸ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1912) ξαναπατεῖ τοὺς πόδας του εἰς τὰ ἄγια τοῦτα χώματα τῆς Κονίτσης, πατρίδος τῆς προσφι-

λοῦς μητρός του, εἰς τὰ Σχολεῖα τῆς ὁποίας ἐφοίτησεν ἐπ' ἀρκετὸν χρόνον· καὶ τὴν ὁποίαν κατὰ τοὺς παιδικούς του χρόνους ἔθεώρει ὡς δευτέραν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸν συνδέουν μαζί της πάμπολλαι γλυκεῖαι παιδικαὶ καὶ νεανικαὶ ἀναμνήσεις.

Κατόπιν δὲ διασχίσας μειδιῶν καὶ προσηνέστατος τὰ ἑνθουσιῶντα πλήθη, ἐπέβη τοῦ αὐτοκινήτου του καὶ μεταβὰς μετὰ τῆς συνοδείας του εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν μέγαρον ἀνεπαύθη ἐπ' ὀλίγον.

Ἀκολούθως δὲ κατῆλθεν ἐν πομπῇ εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν τοῦ Ἀγ. Νικολάου καὶ ἐχοροστάτησεν εἰς τὴν τελεσθεῖσαν Δοξολογίαν, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὄποιας τὸν προσεφώνησεν δι' ἐμπνευσμένου λόγου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Χριστόφορος. Κατόπιν ἡ Α.Θ.Π. ὁ Πατριάρχης ἔξηλθεν εἰς τὸ προαύλιον τοῦ Ἀγ. Νικολάου ὅπου συνητήθη μετὰ διαφόρων ἄλλων συγγενῶν καὶ παλαιῶν γνωστῶν καὶ συμμαθητῶν του συνωμιλήσας μὲν ἀπλότητα καὶ προσήνειαν μετ' αὐτῶν. Ἰδιαιτέραν δὲ συμπάθειαν ἔδειξεν πρὸς τοὺς μαθητάς, τοὺς προσκόπους, καὶ τὰ μικρὰ παιδιά, πολλὰ ἐκ τῶν ὄποιων ηύλογησεν καὶ κατησπάσθη.

Μετὰ ταῦτα, ἀφοῦ παρετήρησεν ἐπ' ἀρκετὴν ὥραν τὸ Σχολεῖον ὅπου ἐφοίτησεν ὡς μικρὸς μαθητὴς καὶ τὰ πέριξ τοπεῖα καὶ κτίρια καὶ ἐνεθυμήθη τὰς παλαιὰς οἰκογενείας τῆς Κονίτσης, κατηυθύνθη πεζῇ εἰς τὴν παλαιὰν πατρικὴν οἰκίαν τῆς μητρός του ὅπου κατοικοῦν σήμερον ἡ ἔξαδέλφη του Νίνα Μοκόρου καὶ ἡ ὑπέργηρος διδασκάλισσά του, καὶ ἐκεῖ παρέμεινεν ἐπ' ἀρκετὴν ὥραν φιλοξενούμενος ὑπὸ τῆς οἰκοδεσποίνης καὶ ἀφηγούμενος εἰς τοὺς συνοδούς του διαφόρους ἀπὸ τὰς παιδικὰς ἀναμνήσεις του. Ἐπεσκέφθη δὲ ὅλα τὰ διαμερίσματα, τὰ ὑπόγεια, καὶ τὸν κῆπον ὅπου μικρὸς ἐπαιζε καὶ ἔκοπτε φροῦτα καὶ ἀνθη, καὶ ἐφωτογραφήθη ἐπανειλημμένως μόνος καὶ

μετά τῶν παρισταμένων. Ἐδῶ ἀπένειμεν καὶ δύο ἀναμνηστικοὺς σταυροὺς τῆς χιλιετηρίδος τοῦ Ἀγίου Ὁρους, ἐναὶ εἰς τὴν παλαιὰν διδασκάλισσάν του καν Οὐρανίαν Τσιγαρίδα, καὶ ἔτερον εἰς τὴν ἐπίσης παλαιὰν διδασκάλισσαν τῆς Κονίτσης καν Ἀγγελικὴν Φλώρου - Παπακώστα. Μὲ τὴν δέ ύπέργηρον καὶ τυφλὴν διδασκάλισσάν του Οὐρανίαν συνωμίλησεν ἐπ' ἀρκετὸν καὶ μεταξὺ ἄλλων διημείθη μεταξύ των καὶ ὁ ἔχης ὡραῖος διάλογος.

— Παναγιώτατε, ἥσουν ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους μαθητάς μου, καὶ ἐνθυμοῦμαι ὅτι τὴν πρώτη χρονιὰ μοῦ ἀπήγγειλες τὸ ποίημα «Δασκάλισσά μου, σ' ἀγαπῶ πολύ, Σ' ἔχω σὰν μητέρα. σεβαστὴ καλή». Τὴν δεύτερη χρονιὰ εἶχες θρησκευτικὴ ἀπαγγελία. Ἀπὸ τότε εἶχες κλίσιν πρὸς τὰ θρησκευτικὰ καὶ ἥσουν πολὺ ἐπιμελής.

— "Ε, ὅχι δὰ καὶ τόσον πολύ. Θυμᾶσαι ποὺ κάποτε - κάποτε μου.....

— "Οχι ! ὅχι ! ἥσουν ἐπιμελής. Καὶ ἀπόδειξις είναι τὸ ὅτι διὰ τῆς ἐπιμελείας σου ἀνῆλθες εἰς τὸ ὕπατον ἀξιωμα τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας. Μόνον λυποῦμαι πού ὁ Θεὸς μοῦ ἐστέρησεν τὴν ὄρασίν μου, καὶ σὲ ψαύω, σὲ ἀσπάζομαι, ἀλλὰ δὲν σὲ βλέπω.

— 'Υπομονή σεβαστὴ μου διδασκάλισσα. "Ον ἀγαπᾶ Κύριος παιδεύει ἃς δοξάσωμεν τὸν Θεόν. Κατόπιν ὁ Πατριάρχης κατησπάσθη καὶ ἀπεχαιρέτησε συγκεκινημένος τὴν γηραιὰν διδασκάλισσάν του, τὴν ἔχαδέλφην του Νίναν καὶ λοιποὺς συγγενεῖς καὶ γνωστούς του, καθὼς καὶ τὸν ύπέργηρον γειτονά του Μιχ. Μπινόλαν, καὶ ἀκολούθως κατῆλθεν πεζῇ πρὸς τὴν ἀγοράν, περιεργαζόμενος καθ' ὅδὸν τὰς διαφόρους οἰκίας καὶ συνομιλῶν μετὰ τῶν κατοίκων μετὰ συγκινητικῆς ἀπλότητος.

Περιῆλθεν δὲ ὄλόκληρον τὴν ἀγορὰν παρατηρῶν τὰ καταστήματα καὶ σκορπίζων πανταχοῦ καλοκαγάθους εὔχάς, μειδιάματα καὶ εὐλογίας. Μετέβη δὲ

καὶ εἰς τὸ ἄγαλμα τῆς Βασιλίσσης ὅπου ἐφωτογραφήθη καὶ ώμίλησεν ἐπ' ὀλίγον καὶ ἀκολούθως ἐπεσκέφθη τὴν Πνευματικὴν Στέγην ὅπου συνεχάρη τὸν δημιουργόν της Σεβασμιώτατον κ. Χριστόφορον.

Μετὰ ταῦτα μετέβη εἰς τὴν Λέσχην ἀξιωματικῶν ὅπου ἐγευμάτισεν μετὰ τῆς ἀκολουθίας του καὶ τῶν λοιπῶν ἐπισήμων. Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια δὲ ἐγείρας πρόποσιν ώμίλησεν ὁ Μητροπολίτης μας κ. Χριστόφορος, καὶ ἡ Α.Θ.Π. ὁ Πατριάρχης ἀνταπαντῶν ἐπλεξεν τὸ ἔγκωμιον τῶν κατοίκων τῆς Κονίτσης, καὶ ἔξεφρασεν τὴν ἰκανοποίησιν του διότι εὗρεν αὐτὴν ἔξωραϊσμένην καὶ προοδευμένην.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Δήμαρχός κ. Ρούσης ἐπέδωσεν εἰς τὸν Πατριάρχην ψήφισμα τοῦ Δήμου Κονίτσης διὰ τοῦ ὅποίου ἀνακηρύσσεται ἐπίτιμος Δημότης, καὶ τοῦ ἐδώρησεν ἐκ μέρους τοῦ Δήμου ἔνα ἀργυροῦν δισκοπότηρον 'Ηπειρωτικῆς λαϊκῆς Τέχνης. Ἡ δὲ Α.Θ.Π. ἀπένειμεν πέντε ἀναμνηστικοὺς σταυροὺς τῆς χιλιετηρίδος τοῦ Ἀγίου Ὁρους εἰς τοὺς ἔχης: 1) εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην μας κ. Χριστόφορον, 2) Εἰς τὸν Δήμαρχον κ. Ρούσην, 3) Εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Δημ. Συμβουλίου κ. Γρηγορ. Χατζηευφραίμιδην. 4) Εἰς τὸν ἀναπληρωτὴν τοῦ Στρατ. Διοικητοῦ Κονίτσης Ταγματάρχην κ. Διαμάντην. 5) Εἰς τὸν Διοικητὴν τῆς Υ. Χωρ)κῆς Κονίτσης κ. Γ. Στάχτιαρην.

Ἐπηκολούθησαν κατόπιν λαϊκοὶ χοροὶ ύπὸ νεανίδων μὲ τοπικὰς ἐνδυμασίας, καὶ ἀκολούθως ἡ Α.Θ.Π. ὁ Πατριάρχης ἀνεχώρησεν διὰ τὴν γενέτειράν του τὸ Βασιλικὸν προπεμπόμενος μετ' ἐπευφημιῶν ύπὸ σύμπαντος τοῦ λαοῦ τῆς Κονίτσης καὶ τῶν περιχώρων.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Γύρω ἀπὸ τὴν ἔκκλησιν πρὸς ἀνέγερσιν ἐνδὲ Ἡρῷου

Η ΠΑΤΡΙΔΟΛΑΤΡΕΙΑ ΕΝΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΥ ΤΩΝ ΧΙΟΝΑΔΩΝ (ΚΟΝΙΤΣΗΣ)

‘Υπὸ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΣΟΥΡΛΑ
Παιδαγωγοῦ

”Ἐχομεν τὴν ὑποχέέωσιν νὰ ἀνεγείρομεν εἰς τὴν Πλατεῖαν τοῦ χωρίου μας ἐνα Ἡρῷον εἰς ἔνδειξιν τιμῆς καὶ ἀγάπης πρὸς τὰ ἀθάνατα τέκνα τῶν Χιονάδων.

Στέφανος Ζωγράφος

I

”Ἐνας Πατριδολάτρης δάσκαλος ἀπὸ τοὺς Χιονάδες τῆς Ἐπαρχίας Κονίτσης ὁ Στέφανος Ζωγράφος κάμνει ἔκκλησιν διὰ δημοσιεύματός του εἰς τὸ «’Ηπειρωτικὸν Μέλλον», πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ χωριανσύς του ὅπως συνεισφέρουν δίδων αὐτὸς πρῶτος τὸ παράδειγμα διὰ τὴν ἀνέγερσιν στὴν Κεντρικὴν Πλατείαν τοῦ χωριοῦ ἐνδὲ Ἡρῷου, πρὸς ἀπότισιν τοῦ ἐπιβεβλημένου φόρου τιμῆς πρὸς τὰ ἡρωϊκὰ τέκνα τῶν Χιονάδων τὰ ὅποια ἔχουσαν τὸ αἷμά των διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Πατρίδος.

”Ἡ ἔκκλησις τοῦ Πατριδολάτρου αὐτοῦ δασκάλου τῶν χιονάδων εἶναι ἥσυνέχεια τοῦ ἐγερτηρίου ἐκείνου σαλπίσματος τὸ ὅποιον ἀντήχησε τὸ πρῶτον ἀπὸ τὸν Σύλλογον Ἀσημοχωρίου ὑπὸ τὴν ἐμπνευσμένην δρᾶσιν τοῦ Προέδρου τοῦ Ἰατροῦ Βασιλείου Χρήστου τοῦ συνεχίζοντος τὰς παραδόσεις τῶν Προγόνων τῆς Γενιᾶς του καὶ πραγματοποιήσαντος διὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ περικαλλοῦς Ἡρῷου εἰς τὴν Κεντρικὴν Πλατείαν τοῦ Ἀσημοχωρίου δωρήσαντος δὲ ἐπὶ τοῦτο εἰς τὴν Κοινότητα καὶ τὸ κεντρικὸν οἰκόπεδον τῶν Χρησταίων ἐπὶ τῆς Πλατείας εἰς μνήμην τῶν Παπούδων του καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ γενναιό-

φρων αὐτὴ πρᾶξις του θὰ εὕρῃ μιμητάς.

Τὸ ὡς ἄνω ἐγερτήριον σάλπισμα ποὺ ἀντήχησε τὸ πρῶτον εἰς τὸ Ἀσημοχώρι εὔρεν ἀνταπόκρισιν διὰ τῆς πρωτοβουλίας τοῦ αὐτοῦ ἐκλεκτοῦ τέκνου τοῦ Ἀσημοχωρίου καὶ διὰ τῆς ἔκκλήσεως τοῦ Συλλόγου Γοργοποτάμου πρὸς τὸ ‘Υπουργεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἐκκλήσεως τὴν ὅποιαν προσυπέγραψαν καὶ οἱ Πρόεδροι τῶν Κοινοτήτων Βουρμπιάνης Ἀσημοχωρίου, Χιονάδων Πυρσογιάννης καὶ Κονίτσης διὰ τὴν ἀνέγερσιν Ἡρῷου πρὸς τιμὴν τοῦ ἡρωϊκοῦ τέκνου τοῦ Γοργοποτάμου τοῦ λοχαγοῦ Παπαθεμιστοκλέους.

II

Καὶ ἦδη τὸ ἐγερτήριον αὐτὸ σάλπισμα ποὺ ἤχησε ἀπὸ τοῦ παληοῦ «ἀρυφοῦ σχολειοῦ» τοῦ Ἀσημοχωρίου τὴν κρύπτην ἐὰν ἀφύπνισε τῶν Γοργοποταμιτῶν τὸ χρέος ὅπως τιμήσουν τὸ ἡρωϊκὸν τέκνον των, τὸν λοχαγὸν Παπαθεμιστοκλέους καὶ ἐὰν συσυνεχίζεται προσφάτως μὲ τὴν ἔκκλησιν τοῦ ἐκλεκτοῦ συναδέλφου Στεφάνου Ζωγράφου, γιὰ τὴν ἀνέγερσιν Ἡρῷου εἰς τοὺς Χιονάδες, δὲν πρέπει νὰ σταματήσῃ.

Πρέπει δηλαδὴ νὰ γίνει ἐγερτήριον καὶ τρανταχτερὸ σάλπισμα καὶ γιὰ τὲς δυὸ μεγάλες Κοινότητες τῆς Ἐπαρχίας μας, τὴν Βούρμπιανην καὶ τὴν Πυρσογιάννην.

Καὶ συγκεκριμένως :

”Ἡ μὲν Βούρμπιανη ἔχει καθῆκον ἐ-

πιτακτικὸν ὅπως δι’ ἐνεργειῶν τοῦ Συλλόγου της—ώς συνεχιστοῦ τῆς ἴστορικῆς καὶ ἐνδόξου Ἀδελφότητος Βουρμπιάνης—ὅπως στήσεις ἀργὰ ἥ γρήγορα, τὲς προτομές:

Τοῦ Κώστα Γραμματικοῦ,
Τοῦ Χαριλάου Ζήκου.
Τοῦ Ἀλέξη Τράντα καὶ
Τοῦ Χαράλαμπους Ρεμπέλη.

Διὰ τὴν προτομὴν τοῦ τελευταίου θὰ συμβάλει τιμῆς ἐνεκεν, **συμβολικῶς** καὶ ὁ διδασκαλικὸς Σύλλογος τῆς Ἐπαρχίας Κονίτσης, καθ’ ἃς ἔχει ἔξηκριβωμένας πληροφορίας ἡ ταπεινότης μας,

Τρέφομεν συνεπῶς τὴν ἐλπίδα, ὅτι τὸ νέον Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου Βουρμπιάνης, τοῦ ὅποιου τυγχάνει Πρόεδρος ὁ ἐνδόξος Στρατηγὸς **Σωκράτης Δημάρατος**, θὰ ἔξαγγειλει προσεχῶς ἀπόφασιν τοῦ Συλλόγου διὰ πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου του ὅπως διατεθῇ τὸ ἀναγκαιοῦν χρωματικὸν ποσὸν διὰ τὰς προτομὰς τὴν ως ἀνω ἴστορικῶν καὶ ἐνδόξων τέκνων τῆς Κοινότητός των.

III

Διὰ τὴν Κοινότητα δὲ Πυρσογιάννης προβάλλει ἐπίσης τὸ **ἱερὸν χρέος** ὅπως διὰ συνδρομῆς τῶν ἀπανταχοῦ ταξιδεμένων Πυρσογιαννιτῶν — κατόπιν σχετικῆς ἐκδηλώσεως τὴν ὅποιαν πρέπει νὰ ἀπευθύνει τὸ Συμβούλιον τοῦ ἐν Ἀθήναις Συλλόγου Πυρσογιάννης διὰ τοῦ δραστηρίου καὶ ἐγκρίτου Προέδρου του, δικηγόρου **Πέιρου Φρόντζου** στηθοῦν αἱ προτομαὶ τῶν: Παπαχαραλάμπους, ιερέως καὶ Κύρκα Σερίφη, οἵτινες ὑπῆρξαν οἱ μοχλοὶ διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς **Κεντρικῆς Ἐκκλησίας** τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, ἀναλαβόντος μάλιστα καὶ πραγματοποιήσαντος τοῦ **Ιερέως Παπαχαραλάμπεως** πολύμηνα ταξείδια εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ περιοδείας πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος, συγκινήσαντος δὲ διὰ τῶν ἐκκλήσεών του μετὰ τοῦ φλογεροῦ καὶ δραστηρίου ἐπίσης Προέδρου κατὰ τὴν μακρυνὴν ἐκείνην ἐποχὴν,

ΘΕΑΤΡΟΝ ΕΥΘΥΝΩΝ ΛΑΖΑΡΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ

ΟΜΙΛΙΑ κ. NIK. K. ΤΣΑΚΑ

Γενομένη τὴν 30ην Ιουνίου 1963 ἐπ’ εὐκαιρίᾳ τῶν ἐγκαινίων τῆς **Πνευματικῆς Στέγης** καὶ τῆς Δημοσίας Βιβλιοθήκης Κονίτσης

Μετὰ τὸν θαυμάσιον λόγον τοῦ Μητροπολίτου Κονίτσης κ. Χριστοφόρου, ὁ κ. Τσάκας ἀπὸ τοῦ βήματος εἶπε τὰ ἔξῆς:

Σεβασμιώτατε, Σεβαστοὶ Πατέρες, Ἀξιότιμοι φίλοι τῆς Κονίτσης, ἀγαπητοὶ συμπολίται καὶ συνεπαρχιῶται.

Εἶμαι γεμᾶτος ἀπὸ χαρὰν καὶ ἐνθουσιασμὸν, διότι μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ εύρισκομαι δι’ ἄλλην μίαν φορὰν εἰς τὴν γεννέτηραν ἀγαπητήν μου Κονίτσαν μεταξὺ τόσων καλῶν καὶ ἀγαπητῶν συμπατριωτῶν μου. Εἰς τὸ βῆμα τοῦτο ἀνῆλθον διὰ νὰ εὐχαριστήσω τὸν Σεπτὸν Ιεράρχην μας κ. Χριστόφορον, δι’ ὃσα εἶχε τὴν καλω-

---

τοῦ **Κύρκα Σερίφη**, ὅπως καὶ **Τοῦρκοι Μπέηδες** τῆς Κονίτσης συνεισφέρουν χρηματικὰ ποσὰ, διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἀγίου Γεωργίου

IV

Καὶ γιὰ νὰ ὀλοκληρώσομεν ἡδη τὰς εἰσηγήσεις μας. Πρέπει δηλαδὴ ἡ ἥχω τοῦ ἐγερτηρίου αὐτοῦ σαλπίσματος τὸ ὅποιον ἔξεπέμφθη ἀπὸ τὰς ὑπωρείας τοῦ **Γράμμου** καὶ τῆς **Μπάστρας**, νὰ εὕρει συνεχιστὰς καὶ μιμητὰς καὶ εἰς ὅλα, τὰ κατὰ μῆκος τοῦ θρυλικοῦ **Σαρανταπόρου**, χωρὶς τῆς ἐπαρχίας μας.

Ἐτσι δὲ καὶ μονάχα ἔτσι θὰ αἰσθανθοῦν ἀγαλλίασιν καὶ αἱ ψυχὲς τῶν Παπούδων καὶ προπάπων ὅλων τῶν χωριῶν τῆς ἴστορικῆς καὶ θρυλικῆς Ἐπαρχίας μας — ἐφ’ ὃσον δηλαδὴ ὅλοι μας εἴμεθα ἐμπραγμάτως οἱ συνεχισταὶ τῶν ὡραίων παραδόσεων πού μᾶς ἐκληροδότησαν, καὶ δὲν μετεβλήθημεν, μέσα στὸ κύλισμα τοῦ χρόνου, σὲ θλιβεροὺς κοσμοπολίτας.

σύνην νὰ εἴπῃ πρὸ ὄλιγου διὰ τὸ ἄτομόν μου.

Τὴν παράδόσιν, εἰς τὴν Δημοσίαν Βιβλιοθήκην Κονίτσης, τῶν βιβλίων τὰ ὅποια συνέλλεξα κατόπιν ἐκκλήσεών μου ἀπὸ Σωματεῖα, Ὁργανισμούς, Ἰδρύματα καὶ ἴδιωτας τῶν Ἀθηνῶν, ὁ Σεβασμιώτατος ἔχαρακτήρισε τὴν χειρονομίαν μου ταύτην ὡς σπουδαῖον γεγονὸς καὶ προῆλθεν εἰς τὴν ἀπόφασιν μαζὶ μὲ τὴν Ἐφορίαν τῆς Βιβλιοθήκης νὰ μὲ ἀνακηρύξουν δωρητὴν αὐτῆς. Νομίζω ὅτι δὲν είμαι ἄξιος τοιαύτης τιμῆς οὐδὲ κι' ἐνὸς ἀκόμη ἀπλοῦ καὶ τυπικοῦ εὔχαριστῶ, διότι ἐπραξα ἐλάχιστον πρὸς τὴν ἴδιαιτέρα Πατρίδα μου καθῆκον ὡς ὄφειλέτης καὶ χρεώστης αὐτῆς. Διὰ τὴν τιμὴν ταύτην εὔχαριστῶ καὶ πάλιν ἐκ βάθους καρδίας τὸν Ἀρχιερέα μας τὸν Ἀρχιμανδρίτην μας καὶ ὅλους ὅσοι υἱοθέτησαν τὴν τιμητικὴν ταύτην δι' ἐμὲ διάκρισιν.

Σεβασμιώτατε, ὡς Κονιτσιώτης Σᾶς εὔχαριστῶ, δι' ὅσα καλὰ ἐπράξατε ὑπὲρ τῆς Κονίτσης. Ταῦτα είμαι βέβαιος είναι πολλὰ ἀλλὰ ἄγνωστα εἰς τοὺς πολλοὺς διότι κατὰ τὴν συνθειάν Σᾶς ὅ,τι κάμνετε γίνεται ἀνευθορύβου καὶ τυμπανοκρουσιῶν καὶ χωρίς, κατὰ τὴν ἐντολήν, νὰ γνωρίζῃ ἡ ἀριστερὰ τὶ ποιεῖ ἡ δεξιά. Στεγαζόμεθα, Σεβασμιώτατε, τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰς τὸ Ἱδρυμα τοῦτο τὸ ὅποιον είναι ἔργον ἐξ ὀλοκλήρου τῶν χειρῶν Σᾶς, καὶ τοῦ ὅποίου ἔγιναν σήμερον τὰ ἔγκαίνια. Τὸ Ἱδρυμα αὐτὸ ἔχει τεραστίαν ὑλικὴν ἀξίαν καὶ πνευματικὴν ἀκόμη μεγαλυτέραν. Ὡς οἰκοδόμημα ἀσφαλῶς θὰ τὸ ζηλεύουν καὶ αἱ Ἀθήναι. Τὸ Ἱδρυμα αὐτὸ ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν βιβλιοθήκην θὰ προσφέρῃ ἐκδουλεύσεις καὶ ὑπηρεσίας ὅχι μόνον εἰς τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν τῆς Κονίτσης καὶ ἴδιως εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου καὶ τῆς Γεωργικῆς Σχολῆς, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα διανοούμενον Κονιτσιώτην καὶ εἰς πάντα διερχόμενον ἐξ αὐτῆς θὰ προσφέρῃ πλουσίαν πνευματικὴν τροφήν. Ἔργον ἐπίσης τῶν

χειρῶν Τοῦ Ἱεράρχου μας εἶναι καὶ ἕδρυσις καὶ ὄργάνωσις τῆς βιβλιοθήκης μας τῇ βοηθείᾳ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου μας κ, Θεοδώρου Μπεράτη. Τὸ Μητροπολιτικὸν Μέγαρον, ὃ ἐν αὐτῷ Ναΐσκος τοῦ Ἅγιου Θεοδοσίου, τὸ εἰς τὴν χαράδραν τοῦ Ἅωου Μοναστήριον «Στόμιον», ἐκκλησίαι καὶ σχολεῖα εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας μὲ τὴν φροντίδα Σας ἥλλαξαν ὅψιν καὶ μορφήν. "Ολα αὐτὰ ἔγιναν καὶ γίνονται χωρὶς νὰ βαρύνουν κανέναν προϋπολογισμὸν εἰ μὴ μόνον τὸ ἀτομικόν Σας βαλάντιον καὶ τὸ τῶν ισχυρῶν φίλων καὶ γνωστῶν Σας.

Εἶσθε Σεβασμιώτατε ἄξιος τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ σεβασμοῦ ὅλων τῶν Κονιτσιωτῶν, διότι ἀφίνετε σοβαρὰ ἵχνη τῆς ἐκ τῆς Πατρίδος μας διελεύσεώς Σας.

Τελειώνων ων εὔχομαι νὰ εύρεθοῦν εἰς τὸ μέλλον καὶ ἄλλοι μιμηταί Σας. Ἀγαπητοὶ συμπολίται τοιοῦτος ἐπρεπεν εἰς ἡμᾶς Ἀρχιερεύς. Δόξα τῷ Θεῷ.

Καὶ τώρα ὄλιγα ἐξ Ἀθηνῶν: χαιρετισμοὺς καὶ νέα.

Τὸ Δ.Σ. τοῦ ἐν Ἀθήναις Συνδέσμου Κονιτσιωτῶν «ὅ Ἀῶς» ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ κ. Τάκη Παπαδημούλη ἐκτὸς συνεστιάσεων καὶ ἐκδρομῶν ἐκδίδει τό περιοδικὸν «Κόνιτσα» μὲ ἀρίστην ἐμφάνισιν καὶ ἐκλεκτὸν περιεχόμενον. Ἐξυπηρετεῖ ὀλόκληρον τὴν ἐπαρχίαν τῆς ὅποιας τυγχάνει ὅργανον. Μεταξὺ τῶν συνεργατῶν του συγκαταλέγονται οἱ κ. κ. Εύρ. Σούρλας Καθηγητής, N. Τράντας Καθηγητής Ὁφθαλμίατρος, B. Χρήστου Ἱατρὸς Ἀκτινολόγος κ. ἄ. Ὁ κ. Χρήστου πρὸ 4 - 5 ἡμερῶν ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσίν μου 36 βιβλία τὰ περισσότερα ἐπιστημονικὰ τὰ ὅποια ἔφερα καὶ χθὲς παρέδωσα ταῦτα εἰς τὴν βιβλιοθήκην Κονίτσης. Ἐπίσης ὁ ἐνταῦτα κ. Ἀν. Εύθυμίου ἀντιπρόσωπος τοῦ περιοδικοῦ μας εἰς ὀλόκληρον τὴν ἐπαρχίαν προσφέρει πολιτίμους καὶ ἀνεκκιμήτους ὑπηρεσίας εἰς τὸ περιοδικόν μας. Ὡς Κονιτσιώτης καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης τὸν συγχαίρω καὶ τὸν εὔχαριστῶ θερμῶς Κατ'

ΤΑ ΕΝ ΚΟΝΙΤΣΗ ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ (*)

Τοῦ κ. ΑΓΓΕΛΟΥ Ν. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ

Οι άσχολούμενοι μὲ τὴν ἐκπαιδευτικὴν ιστορίαν τῆς Ἡπείρου κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας ἢ μᾶλλον τῆς Ἀλβανοκρατίας περιορίζουν συνήθως τὴν ἔρευνάν των καὶ τὸ ἐνδιαφέρον εἰς τὴν δρᾶσιν καὶ τὴν ἐπίδρασιν, ἢν παρουσίασαν αἱ λειτουργοῦσαι εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἡπείρου σχολαί.

Βεβαίως ἡ δρᾶσις τῶν ἐν Ἰωαννίνοις σχολῶν ὑπῆρξε σημαντικὴ καὶ ἀξιόλογος, προσδώσασα ἔξαιρετικὴν ὅλως αἴγλην εἰς τὴν θρυλικὴν ταύτην πόλιν, ἥτις δικαίως ἀπεκλήθη ἔνεκα τούτου «Νέαι Ἀθῆναι», οὐδ' ἔξέφερεν ὑπερβολὴν ὁ Νεόφυτος Δούκας γράφων: «Ἐκ τῶν σχολείων τῶν Ἰωαννίνων ἔξερρύησαν ρύακες ἵκανοι νὰ ποτίσουν τὴν διψῶσαν Ἐλλάδα καὶ μάλιστα ἐν τῷ μεγίστῳ ἔκεινῳ αἰχμῷ». Ἐκ τοῦ γεγονότος ὅμως τούτου δὲν πρέπει νὰ παρορᾶται ἡ δρᾶσις τῶν ἄλλων μικροτέρων πνευματικῶν ἑστιῶν, διὰ τὴν ἴδρυσιν καὶ συντήρησιν τῶν ὅποιων συνέβαλλον ὅχι μόνον αἱ μοναὶ καὶ οἱ ναοί, ἀλλὰ καὶ οἱ δυνάμενοι νὰ συνεισφέρωσιν ἐκ τῶν ζώντων πλησίον ἢ μακρὰν τούτων.

Ἄνευ τῆς φροντίδος καὶ τῆς προσπαθείας τῶν μνησθέντων οἱ ἐν σκότει

* Μ.Α. Οἰκονομίδου: Ἡπειρωτικὰ Ἀθ. 1938 ἔτος α. ἱερᾶμοσιεύθη καὶ εἰς ἐφημ. «Καθημερινὴ» 5 - 9 - 1938).

αὐτὰς πρόκειται νὰ αὐξήσωμεν τὰς σελίδας τοῦ περιοδικοῦ Ἰσως θὰ τὰς διπλασιάσωμεν ὅπότε ἡ ἔξυπηρέτησις θὰ εἶναι πλουσιωτέρα.

Παρακαλῶ ν' ἀγαπήσωμεν καὶ ἐνισχύσωμεν ὅλοι τὸ πατριωτικὸν περιοδικὸν «Κόνιτσα» διότι νομίζω εἶναι ὑποχρέωσίν μας ἀλλὰ καὶ ἡθικὸν συμφέρον ὅλων ἡμῶν.

καὶ σκιᾶ δουλείας βιοῦντες χριστιανοὶ θὰ ἐλησμόνουν ἐν τέλει τὰς παραδόσεις καὶ τὴν γλῶσσαν ἀκόμη τῶν προγόνων των καὶ θὰ ἐδικαίωνον τὴν φαινομενικῶς εὔσταθοῦσαν παρατήρησιν ὠρισμένων περιηγητῶν, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν στοιχεῖον ἀπετέλει ἀμελητέαν μειοψηφίαν εἰς τὰς λησμονημένας ταύτας περιοχάς.

Διὰ τοῦτο δὲν θεωροῦμεν ἀσκοπὸν νὰ συνθέσωμεν τὰ ἐν διασπορᾷ στοιχεῖα καὶ νὰ παρουσιάσωμεν πληρεστέραν κατὰ τὸ δυνατὸν τὴν δρᾶσιν καὶ τῶν ἐν Κονίτσῃ σχολείων κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τῆς δουλείας, καθ' οὓς παχὺ καὶ ἀδιαπέραστον ἐφαίνετο τὸ σκότος εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας τὴν ὑπομονὴν ἢ τὴν θέλησιν νὰ διακριβώσουν τὰ γεγονότα καὶ νὰ προσέξουν τὰς ἀφανεῖς, ἀλλ' ἀποτελεσματικὰς ἐθνικὰς καὶ θρησκευτικὰς ὑπηρεσίας τῶν σχολείων τούτων.

Γραπτὰς περὶ τῶν ἐν Κονίτσῃ σχολείων πληροφορίας ἔχομεν κυρίως μικρὸν μετὰ τὸ μαρτυρικὸν τέλος τοῦ ὁσιομάρτυρος Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, ὅστις περιῆλθε κατὰ τὰς παραδόσεις καὶ τὴν περιοχὴν ταύτην καὶ συνέστησεν εἰς Καστάνιανην (ἴσως καὶ ἀλλαχοῦ) σχολήν, ἡ λειτουργία τῆς ὅποιας ἔξησφαλίσθη διὰ τῆς ἐκποιήσεως παρὰ τῶν γυναικῶν παντὸς περιττοῦ κόσμου καὶ φόρτου⁽¹⁾. Κατ' αὐτὰς ἡ λειτουργοῦσα τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐν Κάτω Κονίτσῃ σχολὴ συνεστήθη δαπάνη καὶ ζήλω Ζαΐρα καὶ Τατζέτου, ἐξ ὧν ὁ δεύτερος ἀφιέρωσε καὶ τόπον ὑπὲρ τῆς σχολῆς.

Τὴν σχολὴν ταύνην μνημονεύει ὡς

(1) Ἰδε Ι. Λαμπρίδου: Περὶ τῶν ἐν Ἡπειρῷ ἀγαθοεργημάτων, Ἀθῆναι 1880 σ. 115.

λειτουργούσαν κατά τὰ τέλη τῆς ἴδιας ἑκατονταετηρίδος καὶ ὁ Μαθαῖος Παρανίκας (¹), μὲ τὴν προσθήκην ὅτι ἐδίδαξεν ἐν αὐτῇ ὁ Γεώργιος Μόστρας ἔξ "Αρτης, ὅστις εἶχε διατελέσει μαθητὴς τοῦ Μπαλάνου Βασιλοπούλου, ἐνσαρκώνοντος, ως γνωστόν, τὸν συντηρητισμὸν καὶ εἰς τὴν γλῶσσαν καὶ εἰς τὰς ἴδεας· (μαθητὴς τοῦ διδασκάλου τούτου ὑπῆρχε καὶ ὁ αὐτάδελφος τοῦ ὁσιομάρτυρος Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ Χρύσανθος, ὁ μετέπειτα σχολάρχης τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας καὶ τῆς ἐν Νάξῳ σχολῆς (²). Αἱ ἀνάγκαι τῆς προκειμένης σχολῆς, λειτουργούσης καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς προλαβούσης ἑκατονταετηρίδος (³) ηὔξανον διαρκῶς, διὰ τῶν εἰσφερομένων δὲ ἐν Κονίτσῃ κατὰ τὸ ἀξιομίμητον παράδειγμα τῶν ἀνωτέρω, δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ κάλυψις τούτων· ἔχρειάζετο μεγαλυτέρα ἐνίσχυσις καὶ ταύτην παρέσχον προθύμως καὶ αὐθορμήτως ὁ Ἰωάννης Μάνθου Κονιτζιώτης, διαθέσας εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τῆς Νίτζης τῆς Ρωσσίας 6.000 ἀσιγνάτσες.

Τὸ ὄνομα τοῦ ἐλεοθέτου τούτου ἀναφέρεται καὶ εἰς σημείωμα σχεδιασθὲν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος πρὸς δήλωσιν φορολογικῆς ἀναλογίας τῶν τότε εὔκαταστάτων ἐμπόρων καὶ κτηματιῶν τῆς πόλεως Ἰωαννίνων (⁴), τὸ ὄνομα δὲ τοῦ πατρὸς τούτου, Κωνσταντίνου, μεταξὺ ὄνομάτων ἀναγραφομένων εἰς ἔγγραφον τοῦ 1759 (⁵).

Τὸ παράδειγμα τοῦ προκειμένου ἐμμήθη καὶ ὁ ἀνεψιός του Μιχαήλ Δ. Κονιτσιώτης, διαθέσας κατὰ τὸ

(1) "Ιδε: Σχεδίασμα περὶ τῆς ἐν τῷ Ἑλληνικῷ ἔθνει καταστάσεως τῶν γραμμάτων ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς ΙΘ' ἑκατονταετηρίδος, Κωνσταντινούπολις 1867 σ. 72.

(2) "Ιδε Μ. Γεδεών: Χρονικὰ Πατριαρχικῆς Λακαδημίας σ. 176, 7.

(3) "Ιδε Μελετίου: Γεωγραφία σ. 284.

(4) "Ιδε Π. Αραβαντινοῦ: Χρονογραφία Ηπείρου Β' σ. 270.

(5) Λότοθι σελ. 267.

1813 2400 ἀσιγνάτσες καὶ ὑπέρ τῶν Ἰωαννίνων 5.000 ἀσιγνάτσες κατὰ μίμησιν τοῦ θείου του, διαθέσαντος ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης 48.000 ἀσιγνάτσες (¹).

Τὰ ποσὰ ταῦτα ὅμως ὑπερέβαλον τὰς ἀνάγκας τῆς ἐν Κάτω Κονίτσῃ σχολῆς, ὑπὲρ ἃς διετέθησαν, διὰ τοῦτο οἱ Κονιτσιῶται, οἱ ὄποιοι κατὰ τοὺς χρόνους τῆς κυριαρχίας τοῦ Ἀλῆ ὑπέστησαν ὀλιγώτερα δεινά, διότι, ως γνωστόν, ἐν Κονίτσῃ ἐγεννήθη καὶ ἡ Χάμκω, ἀνταξία μήτηρ τοῦ Ἀλῆ, ἀπεφάσισαν νὰ χρησιμοποιήσουν καὶ ταῦτα μετὰ τὴν ἐπὶ Ἀλῆ παλιορκίαν τῶν Ἰωαννίνων (1821 - 22) διὰ τὴν ἐπέκτασιν καὶ βελτίωσιν τῶν ὑπαρχόντων σχολείων.

Εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα ἐδίδαξε μέχρι τοῦ 1832 καὶ ὁ Κοσμᾶς ὁ Θεσπρωτός, γενόμενος φορεὺς τῶν περὶ ἐκπαιδεύσεως φιλελευθέρων ἀντιλήψεων τοῦ Ψαλίδα (οὗν ἡ διορατικότης τοῦ Ἀλῆ εἶχε προσέξει καὶ χρησιμοποιήσει καὶ εἰς διπλωματικὰς ἀποστολάς).

Εἰς τὸν Κοσμᾶν τοῦτον ἀποδίδεται καὶ χειρόγραφος γεωγραφία τῆς Ἡπείρου καὶ Ἀρβανιτείας, εύρειαν περίληψιν τῆς ὄποιας παρέχει ὁ φίλος κ. Αθ. Παπαχαρίσης.

Τὸ ἔργον ὅμως τοῦ Κοσμᾶ καὶ τῶν διαδόχων του μαθητῶν, ως τοῦ Ἀν. Σακελλαρίου, μαθητοῦ καὶ τούτου τοῦ Ψαλίδα, ἦτο φυσικὸν νὰ μὴ ἐνθουσιάζῃ τοὺς ἀπὸ στενὰς συντηρητικὰς ἀντιλήψεις ἐμπνεομένους, ἐκ τοῦ κληρικοῦ ἰδίᾳ περιβάλλοντος.

Τοῦτο διαφαίνεται καὶ ἀπὸ ἐπιστολὴν τοῦ γραμματέως τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ Κώστα Γραμματικοῦ, σταλεῖσαν πρὸς τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ Ιωάννην Σούρλαν εἰς Πυρσόγιανην, δι' ἃς ἐπικρίνεται ὅ τότε Μητροπολίτης Κονίτσης ως αὐθαιρέτως ἔξουσιάζων τὴν μονὴν Βελᾶς καὶ διαθέτων προσόδους αὐτῆς καὶ τοῦ εἰς Βλαχίαν μετοχίου Μπιαμπιένης, οὐχὶ

(1) "Ιδε Π. Αραβαντινοῦ: Χρονογραφία Ηπείρου σ. 273.

πρὸς ἔξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος, ἀλλὰ κατὰ βούλησιν, ὡς ἔὰν ἐπρόκειτο περὶ διαχειρίσεως ἀτομικῶν κτημάτων ^(¹).

Ἡ αὐθαίρετος αὕτη διάθεσις τῶν ἐν λόγῳ προσόδων εἰς ἄλλους σκοποὺς ἦτο ἐπόμενον νὰ περιορίσῃ τὴν δρᾶσιν τῶν ὡς ἄνω σχολῶν· καὶ δὲν ἐπαυσαν μὲν οἱ Κονιτσιῶται νὰ ζητῶσιν ἦν ἐδικαιοῦντο ἐνίσχυσιν, ἐφ' ὅσον ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ Ὁμέρου Πασιᾶ ἡ μονὴ Βελᾶς εἶχε περιέλθει ἐνεργείαις τοῦ Κώστα Γραμματικοῦ εἰς τὴν ἔξουσίαν τοῦ Ἐπισκόπου Κονίτσης, ὑποχρεουμένου νὰ φροντίζῃ καὶ διὰ τὴν ἔξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων τῶν σχολείων τῆς ἔδρας του, μόλις ὅμως κατὰ τὸ 1859-60 ἐπέτυχον ἐνεργείαις τῶν Ν.Ζ.ήση καὶ ΚωτούλαΔ. Παπᾶ, ἐκπροσώπων τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, οὐ μόνον τὴν ἀπόσπασιν 57000 γροσίων ἐκ τῶν διαρπαζομένων, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκδοσιν ἀποφάσεως, ἐγκρινούσης νὰ λαμβάνωνται 20000 γρ. ἐκ τῶν εἰσπραττομένων ὑπὸ τῆς μονῆς ἀπὸ τὰ ἐν Βλαχίᾳ κτήματα ταύτης πρὸς διατήρησιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων Κονίτσης καὶ μισθοδοσίαν ἐπιστήμονος ιατροῦ.

Οὗτο δὲ ὅχι μόνον ἡ μητρόπολις ἀνεκαινίσθη καὶ ἀλλα ἐγένοντο ἔργα κοινῆς ὡφελείας, ἀλλὰ καὶ τὰ ιερὰ τῶν Πιερίδων τεμένη ἰδρύθησαν ^(²).

Τὰ διατιθέμενα ὅμως πρὸς συντήρησιν δημοτικῆς σχολῆς Ἀνω Κονίτσης δὲν ἐπήρκουν εἰς τὰς ηὔξηθείσας ἀνάγκας τῆς σχολῆς, ἐνεκα τούτου δὲ Βελᾶς καὶ Κονίτσης διέθεσεν ἀπὸ τοῦ 1868-1875 γρ. 4000 ἐτησίως.

Τὰ φιλεκπαιδευτικά του αἰσθήματα ἔξεδήλωσεν οὗτος καὶ διὰ τῆς χορηγήσεως 10 λ. ὁθωμ. ὑπὲρ τῆς συστάσεως καὶ Παρθεναγωγείου ἐν Κονίτσῃ καὶ 5000 γρ. ὑπὲρ τῆς ἐν τῷ στομίῳ

τοῦ Ἀώου μονῆς τῆς γεννήσεως τῆς Θεοτόκου ^(³).

Διὰ τῆς ἐνισχύσεως ταύτης ἡ μονὴ ἔξηκολούθησε χορηγοῦσα 1400 γρόσια ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς σχολῆς καὶ 700 γρ. ὑπὲρ τῆς λειτουργούσης εἰς Κάτω Κονιτσαν δημοτικῆς σχολῆς, εἰς ἣν διετίθεντο καὶ τὰ εἰσοδήματα τῆς ἐν τῇ αὐτῇ συνοικίᾳ ἐκκλησίας τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ἀτινα ἀνήρχοντο εἰς 700 ἕως 800 γρόσια ἐτησίως ^(⁴).

Παραλλήλως συνέβαλε καὶ ἡ Κοινότης συνεισφέρουσα ἀπὸ κοινοῦ διὰ τὰς ἐκάστοτε παρουσιαζομένας ἀνάγκας.

Ἐπειδὴ δὲ εἶχεν ὥριμάσει πλέον καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς συστάσεως παρθεναγωγείου μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων προσέφερον κατὰ τὸ 1874 πρὸς πραγματοποίησιν ταύτης οἱ ἀδελφοὶ Μπεκιάρη καὶ Ἰ. Ματσίνης ἀνὰ 10 λ., οἱ ἀδελφοὶ Ρωμαΐδη, Κ. Νικολαΐδης καὶ Β. Μόκορος ἀνὰ λ. 3, Δ. Ἡγουμενίδης λ. 2, Χ. Ἡγουμενίδης λ. 1 ^(⁵). Οὗτο ἦνοιχε καὶ παρθεναγωγεῖον εἰς Κονιτσαν, ὑπεχρεώθη ὅμως νὰ κλείσῃ τὰς πύλας του μετὰ ἐν μόλις ἔτος, κατὰ Ἰ. Λαμπρίδην, ἐνεκα ὀλιγωρίας τοῦ τότε ἱεράρχου, ἐνδεχομένως ὅμως καὶ ἐνεκα ἀδιαφορίας τῆς κοινωνίας, συμφωνούσης εἰς τοῦτο μὲ τὰς ἀντιλήψεις τοῦ πνευματικοῦ της ποιμένος.

Ἀντιθέτως αἱ λοιπαὶ σχολαὶ ἔξηκολούθουν εύρυνουσαι τὴν δρᾶσιν των καὶ ὑποστηριζόμεναι ὑπὸ τῆς κοινωνίας καὶ τῆς πόλεως καὶ τῆς περιοχῆς, ἐξ ἣς συνέρρεον πολυάριθμοι μαθηταί, παρασυρόμενοι καὶ ἐκ τῆς φήμης τῶν διδασκόντων μετὰ ζήλου καὶ ἀνιδιοτελοῦς ἀφοσιώσεως εἰς τὸ καθῆκον.

Μεταξὺ τούτων ἴδιάζουσαν θέσιν κατεῖχεν ἡ φυσιογνωμία τοῦ Ν. Παπακώστα, ὃστις εἶχε τὴν εύτυχίαν νὰ μεταδώσῃ τὰ πλούσια φῶτά του εἰς πολυαριθμούς μαθητὰς καὶ ἐκ τῆς τελευταίας ὑποδούλου γενεᾶς καὶ

(1) Ἰδε Εὐρ. Σούρλα: Ἡ Κόνιτσα ἐπὶ Τουρκοκοατίας, Ἡπειρωτικὰ Χρονικὰ 1929 σ. 208.

(2) Ἰδε Ἰ. Λαμπρίδου: Ἀγαθοεργήματα ἐν Ἡπείρῳ σ. 72.

(1) Αὐτόθι σελ. 124,5.

(2) Ἰδε Βουτυρᾶ: Λεξικὸν Ἰστορίας καὶ Γεωγραφίας λ. «Κόνιτσα».

(3) Ι. Λαμπρίδου: Ἀγαθοεργήματα σ. 150.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Χ. ΕΥΡ. ΣΟΥΡΛΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ Χ. ΤΑΚ. ΠΑΠ.

I

Οι περίπατοί Σου στὰ στενὰ σοκκάκια τῆς Κόνιτσας, στὲς θολωτὲς πόρτες μὲ τὰ μεγάλα πεζούλια, στοὺς μιναρέδες καὶ στὸ Μαυσωλεῖο τῶν Προγόνων τοῦ Ντερβίς - Κιαμήλ Μπέη ἥ ἀναρρίχησῃ καὶ τὸ σκαρφάλωμά Σου στὸ «Μεγάλο Μάρμαρο» καὶ στὴν «καρυὰ τοῦ Ντόβα»,

II

γιὰ νὰ σταθῆς ἐν συνεχείᾳ προσκυνέκ τῆς πρώτης τῆς ἐλευθέρας περιόδου.

Αἱ περιπέτειαι καὶ οἱ κίνδυνοι, οὓς διέτρεξεν εἰς ἡμέρας χαλεπὰς διὰ τὴν ἐπαρχίαν, ἥσαν γνωσταὶ καὶ εἰς τὸν τότε Μητροπολίτην Κονίτσης Σπ. Βλάχον, οὕτινος ὑπῆρξε συνεργάτης πολύτιμος ἐν τῇ πεφωτισμένῃ του δράσει.

Τὰ παρεχόμενα εἰς τὸ ἱστορικὸν τοῦτο σημείωμα σύντομα ἀλλὰ βασικὰ στοιχεῖα, χωρὶς νὰ ἀποσαφηνίζουν πλήρως τὴν εἰκόνα τῆς ἐκπαιδευτικῆς καταστάσεως καὶ κινήσεως εἰς τὸ ἀκριτικὸν τοῦτο τμῆμα τῆς Ἡπείρου, παρέχουν ἐν τούτοις ἀφορμὰς διὰ περαιτέρω ἔρευναν, τὴν ὅποιαν ἐλπίζομεν ὅτι θ' ἀναλάβουν οἱ δυνάμενοι καὶ ἔχοντες στοιχεῖα περισσότερον ἥ ὀλιγώτερον βασικά.

Οὔτω θὰ διαφωτισθῇ τὸ παρελθόν, ἐνῷ συγχρόνως θ' ἀποδοθῇ διὰ τοῦ μνημοσύνου τούτου καὶ ὁ ὄφειλόμενος φόρος τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς ἀφανεῖς πνευματικοὺς Ἀκρίτας, οἱ ὅποιοι δέν ἔπαυσαν κατὰ τὴν σκοτεινὴν ἔκεινην περίοδον νὰ διαφωτίζουν, ἔστω καὶ ἀτελῶς, τὴν συνείδησιν τοῦ "Εθνους, μέχρις οὗ ἦνοιξαν οἱ ὄφθαλμοί της εἰς τὸ φῶς τῆς ἐλευθερίας.

ΑΓΓΕΛΟΣ Ν. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ

νητὴς εὐλαβικὸς στὴν Ἐκκλησιὰ τοῦ Ἅι - Νικόλα καὶ νὰ ὁραματιστῇς στὸ Παληὸ Σχολειό Σου τὴν σεβάσμια καὶ αὐστηρὴ Μορφὴ τοῦ ἀξέχαστου δασκάλου Σου, τοῦ **Παπακώστα**,

III

ὅλες αὐτὲς αἱ περιπλανήσεις Σου καὶ τὸ προσκύνημά Σου τὸ εὐλαβικὸ στὰ χώματα καὶ στὴν ἀτμόσφαιρα τῆς Γεννέθλιας Γῆς Σου, ἀποτελοῦν οὔτε πολὺ οὔτε λίγο!

«τὴν ποίηση τῶν ἀξέχαστων χρόνων τῆς παιδικῆς Σου ἡλικίας».

IV

"Ολες δὲ αὐτὲς αἱ θύμησές Σου καὶ αἱ ἐπιζήσεις Σου μοιάζουν σὰν **δῶρα Θεϊκὰ** ποὺ πέφτουν ἀπὸ τὰ σύννεφα καὶ ἀπὸ τὸν οὐρανό, ἐνῷ Σὺ ἀναπνέεις μὲ ὅλους τοὺς πόρους τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματός Σου καὶ ρόφας σὰν μέλισσα τὸ ἄρωμά τους.

V

Καὶ ἥ ἐποχὴ αὐτὴ τῶν παιδικῶν Σου χρόνων ἥ γεμάτη ὄνειρα καὶ ἀγνότητα μοιάζει σὰν τὸ πέταγμα στὰ ὑψη τοῦ χαρταετοῦ τοῦ ἀδελφοῦ Σου, λοιπὸν - ἀγαπητέ μου

VI

Νὰ Σὲ **συγχαρῶ** γιὰ ὅλους Σου αὐτοὺς τοὺς Πατριδογνωστικοὺς οἴστρους θὰ ἥτανε τὸ ὀλιγότερον.

Προτιμῶ συνεπῶς **νὰ Σὲ καταφιλήσω** - ἔστω καὶ μακρόθεν - καὶ **νὰ Σοῦ σφίξω θερμὰ τὸ χέρι**.

Οἱ δεσμοὶ οἱ ἀτράνταχτοι μὲ τὴν Γενεθλίαν Γῆν Σου, ἀποτελοῦν τὸ ἄρωμα τῆς Πατριδολατρείας Σου καὶ ἔκει βρίσκονται ἐντοπισμένες καὶ ὅλες αἱ ρίζες τῆς κατοπινῆς καὶ ἀνοδικῆς ἔξελίξεώς Σου.

Μὲ ἀγάπη καὶ ἀπειρη ἐκτίμηση

Ε. ΣΟΥΡΛΑΣ

‘Αγαπητέ μου Εύριπίδη

‘Εσύ τὴν ἀγάπη καὶ τὸν πόνο γιὰ τὴ γενέθλια Γῆ τὸν ἔκαμες τραγοῦδι κι’ ἀνέβηκες ψηλὰ στὶς ἀπάτητες κορυφὲς τοῦ θρυλικοῦ σου Σμόλιγκα καὶ τ’ ἄφισε; νὰ τὸ πάρουν οἱ ἄνεμοι γιὰ νὰ τὸ σκορπίσουν στὶς ρεματιές, νὰ τὸ κυλήσουν ὁ Σαραντάπορος κι’ ὁ περίφανος Ἀῶος καὶ σᾶν ἀντίλαλος νὰ ζώσῃ ὀλόκληρη τὴν Ἐπαρχία.

Τὸ νοσταλγικὸ τραγοῦδι σου, ἐκδήλωσῃ τῆς εύγενικῆς ψυχῆς σου, μᾶς φέρνει στὸ πατρικὸ σπίτι μὲ τ’ ἀναμένο τζάκι τοῦ χειμῶνα. Μᾶς θυμίζει τὴ γιαγιὰ μὲ τὰ παραμύθια τῆς ποὺ μᾶς ζωντάνευαν ὕμορφες πολιτεῖες, ὕμορφα βασιλόπουλα καὶ βασιλοπούλες, τὶς μάγισσες καὶ τὴ νεράϊδες. Κι’ ὅπως στὰ παιδικὰ μας χρόνια, γυρμένοι στὰ γόνατά της, τῆς κυρὰ μάννας, ζούσαμε στὰ παλάτια τῶν παραμυθιῶν της, ἔτσι καὶ τώρα μὲ τὸ τραγοῦδι σου, ὀνειροπαρμένοι, ξαναζοῦμε τὰ παιδικά μας χρόνια. Ζωντανεύουμε ἔκείνους πού φύγανε στὸ ἀγύριστο ταξίδι. Χαρᾶς καὶ λύπης συναισθήματα. Αὐτὰ ποὺ ἀνεβάζουν τὸν ἀνθρώπο ψηλὰ καὶ τὸν μεταρσιώνουν.

Κάποια «Πνοούλα» ὅλοι μας θυμούμαστε ποὺ σένα χειμωνιάτικο δειλινὸ ἔκλεισε τὰ ματάκια της γιὰ πάντα. Κι’ είναι γλυκὸς ὁ πόνος στὴν ἀνάμνησί της.

Γι’ αὐτὴ τὴν «Πνοούλα»—τ’ ἀδερφάκι μου—ἔγραψα σ’ ἓνα προηγούμενο σημείωμα μου, πού ἔκαμε πολλούς γιὰ νὰ δακρύσουν. Γιατὶ ὅλοι τους κάποια δική τους «Πνοούλα» θυμήθηκαν ποὺ δὲν θὰ ξαναϊδοῦν. Αὐτὸς ὁ πόνος μ’ ἔκανε πρὸ ἀρκετῶν ἔτῶν νὰ γράψω τὸ πονεμένο μου τραγοῦδι ποὺ καὶ

σήμερα τὸ παραθέτω στὸ περιοδικό μας σᾶν ἓνα κλάμα κι’ ἓνα μοιρολότι ποὺ τὸ ζητάει ἡ ἀγνὴ, ἡ ἀγγελικὴ ψυχούλα τοῦ μικροῦ μου ἀδελφοῦ. ’Εσὺ είσαι ὁ γίγαντας πού φιλοσοφημένα ἔκαμες ποίησι τὴν ἀγάπη στὴ Γενέθλια Γῆ. ’Εγὼ σ’ ἀκολουθῶ καὶ σιγοτραγουδῶ τῆς νοσταλγίας τὸ τραγοῦδι κι’ ἔξωτερικεύω τὸν πόνο μου γιὰ κάτι ὕμορφο ποὺ πέρασε. Τὸ δάκρυ ξαλαφρώνει τὴν ψυχή.

Τὰ ὅσα γράφεις ἔσὺ ἃς τὰ προσέξουν οἱ ἀρμόδιοι νὰ τὰ βάλουν μέσα στὰ ἀναγνωστικὰ βιβλία τῶν παιδιῶν γιὰ νὰ σφυριλατηθῆ μέσα τους ἡ ἀγάπη στοὺς γονιούς, στὰ ἀδέρφια, στὴν οἰκογένεια, ἡ ἀγάπη αὐτὴ ποὺ ἀνεβάζῃ τὸν ἀνθρώπο ψηλὰ ἀπ’ τὰ ἔφήμερα. σὲ φιλοσοφημένες σκέψεις, κι’ ὀνειροπολήσεις. Γιὰ νὰ κρατηθῆ καὶ νὰ ἀνέβῃ ὁ πολιτισμός μας. Κι’ είναι παρήγορο ὅτι στὸν τόπο μας, στὴν Ἐπαρχία μας, είναι διάχυτος ἓνας πολιτισμὸς ἀνώτερος ποὺ ἐκδηλώνεται στὴν εἰλικρίνεια, στὴ φιλοξενία, στὴ συμπόνοια καὶ τὴν ἀδολη ἀγάπη. Είναι πηγαῖος ὁ πολιτισμός μας. Δέχθηκα τὴν ἀγάπη σου καὶ τὰ φιλιά σου καὶ σ’ εύχαριστῶ. Τοῦτο σοῦ γράφω. Θάθελα σᾶν νοσταλγοὶ—’Εσύ κι’ ἔγὼ—τῆς γενέθλιας Γῆς, νὰ βρεθοῦμε μιὰ μέρα στὸν Τόπο ποὺ μᾶς κρατάει τὴ σκέψι μας ἐπάνω ἔκει στὶς βουνοκορφὲς μὲ τὰ ἐλάτια καὶ τὶς ὁξεῖς, στὶς βρύσες μὲ τὸ κρυστάλλινο νερὸ ποὺ λούζονται οἱ πέρδικες, μὲ συντροφιὰ τὴ φλογέρα τοῦ βοσκοῦ καὶ τὰ κουδουνίσματα τῶν κοπαδιῶν γιατὶ μόνο ἔκει ἡ σκέψη μας ξεφεύγει ἀπὸ τὰ ἔφήμερα καὶ ξαπλώνεται στὸν κόσμο πού ἔξαϋλώνει.

ΤΑΚ. ΠΑΠ.

‘Η Διαδήκη τοῦ Μ. ’Αναγνωστοπούλου

Τοῦ κ. ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

’Εν σχέσει μὲ τὸ δημοσιευθὲν εἰς τὸ τεῦχος τοῦ Νοεμβρίου 1962 ἄρθρον τοῦ κ. Νικ. Τσάκα περὶ τοῦ ἀειμνῆστου Μεγάλου Εὔεργέτου καὶ μεγάλου τέκνου τοῦ Παπίγκου, Μιχαὴλ, ’Αναγνωστοπούλου, ἀναφέρω συμπληρωματικῶς καὶ τὰ ἔξῆς :

Συγγενεῖς τοῦ Εὔεργέτου διαθέτουν ἐν φωτοτυπίᾳ τὴν ἴδιόχειρον διαθήκην του, δι’ ᾧ δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι πρόκειται περὶ κειμηλίου. Εἶναι ἐνα πραγματικὸ καλιτέχνημα ἀπὸ ἀπόψεως νοήματος, διαθέσεως καὶ συντάξεως ἐν γένει. ’Εν μεταφράσει λέγει κυρίως τὰ ἔξῆς :

Μετὰ τὴν πάροδον δέκα ἔτῶν τὸ 1)6 τοῦ κεφαλαίου νὰ διατεθῇ στὸ Συμβούλιο τοῦ Καλληνείου ἐλευθέρου Σχολείου Παπίγκου διὰ τὰ κορίτσια καὶ τὰ ὑπόλοιπα 5)6 ὅπως νομίζει καλλίτερα ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ἴδρυσι ἐνός Λατινικοῦ Σχολείου (Γυμνασίου) μὲ ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερες τάξεις, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν ὅμοιον μὲ τὰ καλλίτερα Γερμανικὰ Γυμνάσια. Νὰ εἶναι μία ἐντελῶς δωρεὰν Σχολὴ διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν νέων ἄνευ διακρίσεως φυλῆς, γενεᾶς, χρώματος ἢ κοινωνικῆς τάξεως, τὸ ὅποιον νὰ εύρισκηται εἰς τὴν Κόνιτσαν ἢ ’Ιωαννινα ἢ εἰς οἰανδήποτε ἄλλην πόλιν τῆς ’Ηπείρου δυτικῶς τῶν ’Ιωαννίνων.

’Έκ τῆς διαθήκης προκύπτει σαφῶς ἡ ἐπιθυμία τοῦ μεγίστου ἐπιστήμονος τέκνου τῆς εὐάνδρου ’Ηπείρου περὶ ἴδρυσεως Γυμνασίου καὶ οὐδεμίᾳ παρεμηνεία χωρεῖ

’Επομένως ἡ μὴ ἀκριβής ἐκτέλεσις τῆς διαθήκης καὶ διὰ νὰ εἴμεθα ἀκριβολόγοι ὁ στραγγαλισμός της ἀπετέλεσε πρᾶξιν ἀντίθετον πρός τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ διαθέτου, ἡ δὲ πρᾶξις τῶν ὑπευθύνων περὶ ἴδρυσεως κατωτέρας γεωργικῆς Σχολῆς εἰς Κόνιτσαν ἐλάχιστα ἔξυπηρέτησε τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου καθότι δὲν ὑπῆρχε ποτὲ ἄξιος λόγου γεωργικὸς πλῆρος ἀγροτῶν κατοίκων δυτικῶς τῶν ’ωαννίνων ὥστε νὰ παρίσταται ἀνάγκη μορφώσεως γεωργικῶν στελεχῶν ἢ ἔστω καλῶν γεωργῶν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον οἱ ἔκάστοτε μαθηταὶ πλὴν ἐλαχιστῶν προέρχονται ἀπὸ γεωργικὰς ’Επαρχίας πολὺ πέραν τῆς ἐπαρχίας Κονίτσης καὶ τῆς ’Ηπείρου γενικῶς. Οὕτω εἶναι διάχυτος ἡ γνώμη ὅτι οὐδὲν ἄξιον λόγου ὡφέλημα προσέφερεν ἡ γεωργικὴ Σχολή εἰς τὴν ’Επαρχίαν Κονίτσης καὶ εἰς τὰ δυτικὰ τῶν ’Ιωαννίνων περίχωρα, ἀλλὰ καὶ τὴν ”Ηπειρον γενικώτερα. Διὰ τῆς ἴδρυσεως τῆς γεωργικῆς Σχολῆς ἀντὶ τοῦ Γυμνασίου, ἐστερήθησαν οἱ κάτοικοι τῆς ’Επαρχίας τοῦ μέσου τῆς ἀνωτέρας μορφώσεώς των, οὕτω δὲ ἡ ’Επαρχία μας παρέμεινε εἰς τὸ σκότος ἐπὶ εἰκοσαετίαν καὶ πλέον (1925-1945). ’Υπῆρξαν παιδιὰ διάνοιες εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας, τὰ ὅποια ἐλλείψει τοῦ Γυμνασίου δὲν ἡδυνήθησαν νὰ μορφωθοῦν κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν καὶ τὰ ὅποια ἐὰν ἐλάμβανον ἀνωτέραν μορφώσιν θὰ εἶχαν καταλάβη ἐπίζηλον θέσιν εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν τομέα τῆς χώρας καὶ θὰ προσέφεραν ἵσως καὶ πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἰδιαιτέ-

Τὸ ἄχτι τῆς Γιώργαινα

Μωρ' Γιώργαινα, Μωρ' Γιώργαινα,
Μωρ' Γιώργαινα!

‘Η Λάμπραινα, μιὰ γυναικα μεσόκοπη φορτωμένη στὸν ἔνα ὕμο ἔνα τροβᾶ λουβίδια κι' ἀπ' τὴν ἄλλη μερὶὰ βαστάζοντας μιὰ κολοκύθα ἐρχόταν τὸν ἀνήφορο ἀπὸ τὴ Μότσαλη. “Οταν ἦρθε μπροστὰ στὸ σοκκάκι τὸ Μανδρικέϊκο, στάθηκε κατὰ τὴ θύρα τῆς Γιώργαινας καὶ φώναξε «Μωρ' Γιώργαινα!

‘Η Γιώργαινα ἦταν στὸ μαγεριό. Εἶχε περάσει ἡ ὥρα καὶ βιαζόταν νὰ φτιάξῃ τὴν πίττα, γι' αὐτὸ δὲν ἄκουσε τὴν πρώτη φορά. Ζαναφώναξε ὅμως ἡ Λάμπραινα, τὴν ἄκουσε καὶ τῆς ἀπλοήθηκε...» Ποιὰ εἶναι μωρή;

»Ἐγὼ μωρή, γὼ» ἀπήντησεν ἡ Λάμπραινα.

»Κόσια μωρή στὸν κῆπο σου στὴ Μότσαλη, ἐκείνη ἡ φαρμακάδα ἡ Τώλαινα σ' ὅκοψε τὸ νερό».

Λὲς καὶ τὸ περίμενε ἡ Γιώργαινα παράτησε τὰ πλαστήρια καὶ πίττες καὶ σβαρνίζοντας ἔνα ζευγάρι παληὰ παπούτσια ξεκίνησε τρεχάτη γιὰ τὴ Μό-

ραν μας ἐπαρχίαν

‘Εκθέσαντες τ' ἀνωτέρω διὰ τὸ ιστορικὸν πάθημα διὰ τὸ ὄποιον ἡ τότε ίθύνουσα τάξις δὲν ἀντέδρασε ἀρκούντως δυστυχῶς καὶ εύρισκόμενοι πρὸ μιᾶς πραγματικότητος τοῦτο ἔχομεν νὰ συστήσωμεν. Τὸ πάθημα τοῦτο νὰ μᾶς γίνη μάθημα διὰ τὸ μέλλον, ἵνα μὴ εἰς ζητήματα καιρίως ἐνδιαφέροντα τὴν ἐπαρχίαν μας ἀφίνομεν τοὺς πέραν τῆς Ἐπαρχίας μας νὰ γίνωνται ρυθμισταὶ ἄλλα νὰ ἐπιδεικνύωμεν ἡμεῖς τὸ ἐνδιαφέρον καὶ νὰ κατευθύνωμεν ταῦτα.

τσαλη. Πέρασε μπροστὰ ἀπ' τὸ σπίτι τῆς Τώλαινας, ἔρριξε δυὸ μούντζες κατὰ τὴν πόρτα της, κάτι μουρμούρισε σὰν ξόρκι καὶ ῥιθόλησε τὸν κατήφορο.

“Εφθασε μὲ μιὰ ἀνάσα στὸν κῆπο της, εἶδε τὸ νερὸ κομμένο καὶ νὰ πηγαίνῃ πρὸς τὸν κῆπο τῆς Τώλαινας, τὸ γύρισε κατὰ τὸ δικό της, ξέπλυνε τὰ χέρια της καὶ σίμωσε στὸ φράχτη ποὺ χώριζε τὸν κῆπο της ἀπὸ τῆς Τώλαινας, ὕστεαα τῆς ἔρριξε μιὰ σκληρὴ ματιά. ἔβαλε τὰ χέρια στὴ μέση της καὶ ἀρχισε νὰ φωνάζῃ πρὸς τὴν Τώλαινα....

»Καλὰ μωρ' χούμπωμα, γιατὶ τόκοψε τὸ νερό;

Δὲν θέλω νὰ ποτίσω ἐγὼ μωρ' ξανάστραμα; »

‘Η Τώλαινα ἀναψε ἀμέσως. Δὲν μποροῦσε νὰ βαστάξῃ σὲ τέτοιες βρισιές καὶ κατάρες. »Ποιούνου λὲς χούμπωμα, μωρ' πομπή τοῦ κόσμου; ”Ολο ἐσένα θ' ἀφήσωμε ἔδῶ νὰ ῥουτσαλίζεσαι μωρή; Θέλουμε καὶ μεῖς νὰ φᾶμε, μωρ' πίκραμα! ”Α!, Τὶ μωρή ἐλτιζάμ τὸ πῆρες τὸ νερὸ ἔσύ;

‘Η Γιώργαινα ἔκανε πίσω σὰν νὰ στηλωθῇ καλύτερα, σὰν νὰ πάρῃ δύναμη καὶ σήκωσε μὲ πιότερη ὀρμὴ τὸν τόνο της.-»Μωρ' τσιμιράδα, ποιὸς ποτίζει κάθε μέρα, πού καλόγρηα νὰ γίνησι! Ποιὸς ποτίζει; ’Ἐγὼ μωρή; Ποῦ ἀδειάζω ἐγὼ μωρ' ζαμαναριά, πού νὰ σ' κοποῦν τὰ χέρια, Παναγία μου Παναγία μου, βακούφικα νὰ γένουν ἀμά πειράζω κανέναν νὰ μὲ δῆ ὁ Θεός, ἀμά φταῖς νὰ σὲ φάῃ κακιὰ κοίταση, χολέρα νὰ σὲ μάση, στὸν κυρπιανίνο νὰ πέσης, στὸν κυρπιανίνο νὰ γκυλστῆς!»

Ζαλάχα ξανάστραμα ποὺ δὲν ἀφίνεις τὰ δυὸ ἀντάμα, ἀπάντησεν ἡ ἄλλη.

»Καπετάνιος μόγινες. "Όλο σύ θέλεις νὰ τρῶς. "Ενοια σου θὰ σοῦ δῶ τὴν νίλα σου. Χόρτασε τὸ στόμα σου ψωμὶ αὐτὰ τὰ κάνα - δυὸ χρόνια καὶ μ ἄνοιξες γλῶσσα, μωρὴ ψωμολυσσαγμένη, ποὺ νὰ λυσσάξῃς καὶ νὰ σὲ φάῃ ἡ φάγουσα, νὰ μὴ σέ βρῆ τὸ καλοκαῖρι, κακὸς τραχελάρης, κακὸς τραχελάρης! ».

Εἶχαν μπλέξει στὰ γερὰ καὶ δὲν ἐννοοῦσε καμμιὰ νὰ ὑποχωρήσῃ. 'Αντίθετα, ὅλο δυνάμωνε τὸ πατιρντί. Φαρμακάδα ἡ μιά, τσιμεράδα ἡ ἄλλη. Φωνὲς καὶ κατάρες. "Επρεπε νὰ τὰ ποῦν ὅλα. Εἶχαν καὶ προηγούμενα καὶ τώρα ηὔραν τὸν κατάλληλο καιρὸ νὰ τὰ ποῦν καὶ νὰ ξεθυμάνουν.

Τὸν ἄλλο μῆνα ἀπὸ τὸν φράχτη τῆς Γιώργαινας κρεμώταν μιὰ κολοκύθα κατὰ τὸν κῆπο τῆς Τώλαινας. 'Η Γιώργαινα τὴν πότιζε, τὴν περιποιόταν, τὴν φύλαγε, σὰν ἔκείνη ποὺ λέν, τὴν εἶδε νὰ μεγαλώνῃ σιγὰ - σιγά, εἶχε φθάσει ἵσα γιὰ μιὰ πίττα. Εἶπε, νὰ γίνῃ λίγο μεγαλύτερη καὶ νὰ τὴν κόψῃ.

Τὸ βράδυ τὴν εἶδε, πῆγε τὸ πρωΐ νὰ τὴν ποτίσῃ καὶ ἡ κολοκύθα εἶχε γίνει ἄφαντη. Ποιὸς τ' ὅχε κάμει; Τὸ μυαλὸ τῆς Γιώργαινας πῆγε κατὰ τὴν Τώλαινα! Κάτι ψίχεις ἀπὸ κολοκύθα ποὺ εἶδε νὰ τρώῃ τὸ γαϊδούρι τῆς Τώλαινας, κάτι βούτυρο ποὺ τῆς μύρισε τὸ μεσημέρι, τὴν ἔκαναν νὰ πιστέψῃ ὅτι ἡ Τώλαινα τὴν εἶχε πάρει. 'Αλλὰ δὲν εἶχε ἀποδείξεις γερὲς γιὰ νὰ στραφῇ ἐναντίον της, ἀρκέστηκε νὰ πῆ μερικὲς κατάρες στὴ γειτονιὰ, ἄλλὰ γιά ἄγνωστα πρόσωπα πάντοτε καὶ δὲν ἀνακάτεψε καθόλου τὸ ὄνομα τῆς Τώλαινας....

»"Οποιος τὴν ἔφαγε νὰ τὸν φάῃ, γαῖμα νὰ τοῦ γένη».

'Η Τώλαινα πάλι εἶχε ἄλλο χάλι. Εἶχε μιὰ κυδωνιὰ στὸ ἀμπέλι στὴ Κρούσα, στὸ σύνορο μὲ τῆς Γιώργαινας. "Έκανε κάτι κυδώνια ἡ μαγκούφικη φλωρί. Τὸ περσυνὸ καλοκαῖρι ἥτανε γιομάτη, τὴν ἔβλεπες καὶ τὴν χαιρώσουνα. Κατὰ τὸν τρύγο πῆγε νὰ τὰ μάσσῃ ἡ Τώλαινα καὶ δὲν βρῆκε οὔτε γκαβό! Τά' χαν μάσει ὅλα». »Αύτὸ τὸ χούμπωμα εἶπε θὰ τά' μασε», ἐννοῶντας τὴν Γιώργαινα!

Εἶχε δῆ τὰ παιδιὰ τῆς Γιώργαινας μὲ κάτι κυδώνια στὰ χέρια ἄλλὰ δὲν τῆς πῆγε ἀμέσως στὸ νοῦ ὅτι ἥταν τὰ δικά της. "Οταν πῆγε καὶ τὰ εἶδε μαζωμένα, τότε φιδοδαγκώθηκε. »Αύτὸ τὸ κρέμασμα τὰ' μασε, εἶπε». Φώναξε στὴν γειτονιά, καταργιάστηκε, ἄλλὰ ἡ Γιώργαινα καὶ τὰ παιδιά της τά' χαν φάῃ τὰ κυδώνια ψητὰ στὸ φοῦρνο τὰ περισσότερα.

Αύτά καὶ κάτι ἄλλες διαφορὲς ποὺ εἶχαν γιὰ ἓνα μπαΐρι στὸ ἀνήλιο, ἔκαμαν τὶς δυὸ γυναῖκες, καλὲς κατὰ τὰ ἄλλα, νὰ βρίσκωνται στὰ κακὰ μαχαίρια. Καὶ ἀφορμὴ ζητοῦσαν νὰ ἀρχίσουν καὶ νὰ στολίσῃ ἡ μιὰ τὴν ἄλλη μέ ὅλα τὰ κοσμητικὰ ἐπίθετα καὶ κατάρες.

'Εκεī τὶς ἔβλεπες ὡρα ὄλόκληρη νὰ λογαμαχοῦν καὶ νὰ ἐκστομίζουν κάθε εἴδους ἀφορισμό.

Εἶχεν ἔλθει ὅμως τὸ μεσημέρι καὶ ἥθελε νὰ φκιάξῃ ἡ Τώλαινα φαῖ. Πῆρε κάνα - δυὸ ντομάτες, διόρθωσε τὸ τσεμπέρι της καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸν ἀνήφορο. 'Αλλὰ σ' ὅλο τὸ δρόμο δὲν σταμάτησε. 'Ανεβαίνοντας ἔστελνε ἀπὸ ψηλὰ συνεχῶς κατάρες στὴν Γιώργαινα καὶ παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ νὰ τὴν κόψῃ γρήγορα.

Π. Ι. Φ.

ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

ΤΑ ΑΓΙΑ ΛΕΙΨΑΝΑ ΤΟΥ ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΓΕΔΕΩΝ ΤΟΥ ΝΕΟΥ

Είς τὸ τεῦχος τοῦ Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. ἔ. ἔ.
χομεν ἀναφέρει ἐν συντομίᾳ περὶ τοῦ Ἱερομονάχου Χρυσάνθου Λαΐνα.

Διὰ τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἔργα τοῦ ἐν λόγῳ Ἱερομονάχου ἔχει δημοσιεύσει σχετικὴν πραγματείαν εἰς τὸν ΣΤ' τόμον τῆς «Ἡπειρωτικῆς Ἐστίας» ὁ ἐκ τῆς ἐπαρχίας μας καταγόμενος Ἱερεὺς κ. Γεώργιος Πατσιος, τὴν ὅποιαν καὶ θέλομεν ἀναδημοσιεύσει, ὅπως καὶ ἄλλα ὑπάρχοντα στοιχεῖα, εἰς τρόπον ὡστε νὰ παρουσιασθῇ ὀλοκληρωμένη κατὰ τὸ δυνατὸν ἡ προσωπικότης τοῦ ἐν λόγῳ Ἱερομονάχου.

Ἡ οἰκογένεια τοῦ γράφοντος τὸ παρὸν ἔχει ἴδιαίτερον σύνδεσμον μετὰ τοῦ Χρυσάνθου Λαΐνα, διότι εἰς τὴν πατρικὴν αὐτοῦ οἰκίαν ἔζησε καὶ ἐτελεύτησεν οὗτος, ἀφίσας κληρονομίαν εἰς αὐτὴν τὸ κελί του, τὰς εἰκόνας του, τά βιβλία του, τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν παράδοσίν του.

Ἡ οἰκογένεια μου ἐσεβάσθη πάντοτε τὴν μνήμην του, ως ἀγίου ἀνθρώπου, διετήρησεν τὸ κελί του—τὸ ὅποιον μάλιστα διεσκεύασεν εἰς παρεκκλήσιον—καθὼς καὶ τὰς παραδόσεις του.

Μεταξὺ τῶν πραγμάτων ποὺ ἀφισεν ὁ Χρύσανθος εἶναι καὶ ἐνα μικρό κιβώτιο μὲ λείψανα (όστα) τοῦ ὀσιομάρτυρος Γεδεών τοῦ νέου, ως καὶ χειρόγραφον ἔξ ού προκύπτει πῶς οὗτος ἀπέκτησεν αὐτά.

Παραθέτομεν κατωτέρω τὸ χειρόγραφον τοῦτο.

«Ο ὑποφαινόμενος διὰ τοῦ παρόντος μου πιστοποιητικοῦ ἑγγράφου δηλοποιῶ ὅτι διατρίψας εἰς Τύρναβον τῆς Θεσσαλίας ἐν τῷ Ἱερῷ Μετοχίῳ τσῦ Ἀγίου Ὀρούς μοῦ ἐδώρησεν δὲ πίτροπος τῆς Ἑκκλησίας τῶν Ἀγίων Ἀπο-

Τραγούδι

ΠΝΟΟΥΛΑ

Γλυκὸ ἥτανε τὸ ἀπόβραδο ποῦ σβύστηκε ἡ Πνοούλα.
Λυπητερὰ τὰ σήμαντα κάθε καρδιὰ τρυποῦσαν
κι’ ἀνάλαφρη σηκώθηκε πνοὴ γιὰ νὰ σαλέψῃ τὰ δλοῖσια φαντάσματα—τῆς νύχτας κυκυπαρίσσια—ποὺ στέλνουν ἔια ψίθυρο καὶ μιὰ μονομόύρα—κλάμα.

Γλυκὸ ἥτανε τὸ ἀπόβραδο.

Μιὰ μαύρη κρύα ἀγκαλιὰ ἀνοίχτηκε νὰ κλείσῃ τὸ κρίνο τῆς ήμέρας Γλυκὸ ἥταν γιὰ τὴ μαύρη Γῆ, μὰ κι’ δχι γιὰ τὸν Κόσμο. Τραγούδια μέσ’ τὰ σκοτεινά, στὸν κόσμο τοῦ θανάτου.” Ενα λουλούδι ἔφευγε μπούμπούκι γιὰ νὰ ἀνθίσῃ. Κάποιο τραγοῦδι ἔσβενε...

Γλυκὸ ἥτανε τὸ ἀπόβραδο ποῦ σβύστηκε ἡ Πνοούλα.

Τὰ σήμαντα λυπητερὰ κάθε καρδιὰ τρυποῦσαν.

Τοῦ γκιώνη σπάραζε ἡ φωνή.

Κι’ ἀπ’ τοῦ οὐρανοῦ τὸ θόλο δάκρυα κυλλοῦσαν.

ΤΑΚ ΠΑΠ

στὸλων μερικὰ “Ἀγια Λείψανα ἐκ τῆς σωροῦ τοῦ ἀγίου ἐνδόξου ὀσιομάρτυρος Γεδεών τοῦ νέου ὅστις ἀθλήσας ἐν τῇ ἴδιᾳ πόλει ἐν ἔτη χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ δεκάτῳ ὁγδόῳ, ἐν μηνὶ Ἰανουαρίῳ, σατραπεύοντος τοῦ Βελῆ Πασᾶ· Καγώ δὲ ἐδωρισάμην τὰ ἀνωθι “Α. Λείψανα τῷ πνευματικῷ πατρὶ Κυρίῳ Χρυσάνθῳ Λαΐνᾳ, διατρίβοντι εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Ἀγ. Βελλᾶς κυρίου Γερμανοῦ καὶ εἰς βεβαίωσιν ἐδόθη τὸ παρὸν πιστοποιητικὸν ἑγγραφὸν μου φέρον αὐτὸν εἰς ἐνδειξιν καὶ ὑποφαίνομαι. 1866 Ἰανουαρίου 26 Κόνιτσα. δὲ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ζέρμας Ἡγούμενος Σίλβεστρος ὑποφαίνομαι” ΤΑΚ. ΠΑΠ.

Δερβίς Κιαμήλ Γροις

ΤΟ ΡΑΣΟ ΤΟΥ ΔΕΡΒΙΣ ΚΙΑΜΗΛ

‘Ο Δεσπότης μας—δ μεγάλος **Σπυρίδων Βλάχος**—δταν ήταν στήν Κόνιτσα φρόντιζε οί παπάδες μας νὰ είναι εύπαρουσίαστοι κι’ ἐπειδὴ ήσαν ὅλοι τους φτωχοὶ γιατὶ τὰ ἔσοδά τους ήσαν ἀσήμαντα, τοὺς ἐφοδίαζε αὐτὸς μὲ τὰ ράσα του ποὺ τὰ ἄλλαζε τακτικά.

Οι Τοῦρκοι χοτζάδες καὶ Δερβισάδες ποὺ κι’ αὐτοὶ φοροῦσαν ράσο, λόγω τῆς φτώχειας τους δὲν είχαν τήν οἰκονομικὴ δυνατότητα νὰ φτιάνουν καινούργια ράσα καὶ γι’ αὐτὸ ἥ ἐμφάνισή των δὲν ήταν καὶ πολὺ εὔπροσωπη. Ζήλευαν τὸν Παπαλάμπρο, τὸν Παπαγιώργη καὶ τὸν Παπαθύμιο.

Μιὰ μέρα ὁ Δερβίς Κιαμήλ ποὺ ἀντάμωσε τὸν Παπαγιώργη τοῦ ἐξέφρασε τήν ἀπορία του πῶς είναι ἔτσι καλοντυμένος.

— Φαίνεται, τοῦ λέει, σεῖς οί παπάδες θὰ παίρνετε πολλὰ ἀπὸ τὶς Ἐκκλησίες σας. ‘Ο Παναγιώργης τοῦ ἔξήγησε ὅτι τὰ ράσα τοὺς τὰ δίδει ὁ Δεσπότης ἀπὸ τὰ δικά του.

‘Ο Δερβίς Κιαμήλ ποὺ τὸν γνώριζε καλὰ τὸν Σπυρίδωνα καὶ ήταν πράγματι καλὸς καὶ ἄκακος ἀνθρωπος, πῆρε τήν ἀπόφασι νὰ πάη κι’ αὐτὸς στὸν Μητροπολίτη γιὰ νὰ τοῦ ζητήσῃ νὰ τὸν ἐφοδιάσῃ κι’ αὐτὸν μὲ ράσο.

Τὸν προσκύνησε τὸν Σπυρίδωνα μὲ σεβασμὸ καὶ μὲ βαθύ τεμενᾶ καὶ τοῦ ὑπέβαλε τὸ αἴτημά του.

‘Ο Δεσπότης προθυμοποιήθηκε ἀμέ-

σως. Φώναξε τὸν Ἀκόλουθό του, τὸν Πέτρο τὸν Διασαξῆ νὰ δώσῃ ἀμέσως στὸν Δερβίση ἐνα ἀπὸ τὰ ράσα του.

Χαρούμενος καὶ κορδωτὸς ὁ Δερβίς Κιαμήλ βγῆκε στήν ἀγορὰ τὴν ἄλλη μέρα μὲ τὸ ράσο τοῦ Δεσπότη μας. Δὲν πρόσεξε ὅμως τὸ ὅτι τὰ ράσα τῶν Μωαμεθανῶν δὲν είναι ἴδια μὲ τὰ ράσα τῶν χριστιανῶν ἰερωμένων. Τὰ δικά τους ἐπρεπε νὰ είχαν πολὺ κοντὸ περιλαίμιο καὶ ὅχι φαρδειὰ μανίκια ὅπως τῶν δικῶν μας.

Μόλις τὸν εἶδε στήν ἀγορὰ ὁ γυιὸς τοῦ Σουλεϊμὰν ἐφένδη, φανατικὸς πλούσιος Τοῦρκος, μπροστὰ ἀπὸ τὸ μαγαζὶ του τὸ σαράφικο, τὸν σταματάει καὶ μὲ ὕφος ἐπιτακτικὸ τοῦ λέει, δείχνοντας μὲ τὸ καμουτσὶ ποὺ κράταγε, τὸ περιλαίμιο.

— Τὶ είναι αὐτὸ ποὺ φορᾶ Δερβίς Κιαμήλ; Αὔτὸ είναι ράσο Χριστιανικὸ. ‘Αρνήθηκες τήν πίστη σου;

Τάχασε ὁ Δερβίς Κιαμήλ. Τρέχει ἀμέσως στὴ Μητρόπολι γιὰ νὰ παραπονεθῇ στὸν Δεσπότη. Ἐκεῖνος τὸν ἄκουγε ἀτάραχος καὶ χαμογελαστὸς.

— “Ακουσε Δερβίς Κιαμήλ, τοῦ λέει, ‘Εγὼ σοῦ ἔδωσα ράσο ποὺ μοῦ ζήτησες. Τὶ ηθελες νὰ σὲ πάω καὶ στὸ ράφτη νὰ στὸ διορθώσῃ; Σᾶν πολλὰ μοῦ ζητᾶς καὶ πρόσεξε γιατὶ σὲ ἀρπάζω καὶ σὲ βάζω στὴ κολυμπύθρα καὶ σὲ ὀνομάζω ἀπὸ Κιαμήλ, Γιῶργο.

Κι’ αὐτὴ τήν ιστορία τὴν ἄκουσα ἀπὸ τὸν κ. Νικόλαο Τσάκα, ήταν δὲ γνωστὴ σὲ πολλοὺς παληοὺς Κονιτσιώτες καὶ ἀποδεικνύει τὸ θάρρος καὶ τὴν ἐπιβολὴν ποὺ ἀνέκαθεν είχε ὁ Δεσπότης καὶ ‘Εθνικὸς ἥρως μας, ὁ **Σπυρίδων Βλάχος**.

ΤΑΚ. ΠΑΠ.

Θεμελίωμα της Α.Θ.Π. του Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Ἐλευσις τῆς χιλιετηρίδος του Ἅγιου Ὁρους καὶ ἡ ἐπίσκεψίς του στὸ χωριό του καὶ στὴ δεύτερη πατρίδα του τὴν Κόνιτσα ἥταν κάτι ποὺ ἔχαροποίησε ὅλους μας.

Ἡ γενομένη εἰς αὐτὸν ὑποδοχὴ παντοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀλλὰ ἰδιαιτέρως στὸ Βασιλικὸ καὶ τὴν Κόνιτσα ἥτο αὐθόρμητος καὶ συγκινητική.

Ο Πρόεδρος καὶ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδέσμου Κονιτσιωτῶν ἐπεσκέφθησαν τὸν Α.Θ.Π. καὶ ὑπέβαλαν εἰς Αὔτὸν τὰ σέβη των. Ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν ἐπροξένησε ἡ παρ' αὐτοῦ ἀνάμνησις πλείστων ὕσων περιστατικῶν τοῦ παιδικοῦ του βίου τὰ ὅποια μὲ καταφανῆ συγκίνησιν ἀνέφερε. Ἡ ἀγάπη του στὴν ἰδιαιτερη πατρίδα του καὶ τὴν Κόνιτσα ἥτο ἔκδηλος.

Εἰς τὸν λαμπρύνοντα τὸν Οἰκουμενικὸν θρόνον Ἀρχηγὸν τῆς Ὁρθοδόξου Ἔκκλησίας ὁ Σύνδεσμος Κονιτσιωτῶν εὕχεται ὑγείαν καὶ μακροημέρευσιν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ὁρθοδοξίας.

* *

Τὴν 30 Ιουνίου ἐ. ἐγένοντο μετὰ πάσης ἐπισημότητος τὰ ἔγκαίνια τῆς Πνευματικῆς Κονιτσῆς. Τὸ ἔργον τοῦτο, μεγάλης κοινωνικῆς σημασίας, ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς ἐνεργειας καὶ τὴν δραστηριότητα τοῦ Μητροπολίτου μας Σεβασμιωτάτου κ. κ. Χριστοφόρου.

Οπως ἐγράψαμεν καὶ ἄλλοτε ὁ Σεβασμιώτατος ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀνωτέρας πνοῆς Λειτουργῶν τῆς Ἔκκλησίας οἱ ὅποιοι διὰ τοῦ παραδείγματός των, τοῦ ἀνωτέρου ἥθους των καὶ τῆς δραστηριότητός των εἰς ἔργα ωφέλιμα, προσδίδουν αἴγλην εἰς τὸ Λειτουργημά των.

Ικανοποίησις δι' Αὔτὸν ως εἶναι αἱ εὐχαριστίαι, ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ ποιμνίου του.

* *

Κατὰ τὰ ἔγκαίνια τῆς Πνευματικῆς

Στέγης τῆς Κονιτσῆς παρέστη, εἰδικῶς πρὸς τοῦτο μεταβὰς, ὁ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδέσμου Κονιτσιωτῶν κ. Νικόλαος Τσάκας. Οὗτος δι' ἐμπνευσμένου λόγου του ἔξεφρασε τὴν χαρὰν καὶ ίκανοποίησιν διὰ τὰ ἔργα τοῦ Σεβασμιωτάτου καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὴν Πνευματικὴν Στέγην καὶ τὴν Δημοσίαν Βιβλιοθήκην.

Θὰ ἥτο παράλειψις ἐὰν δὲν σημειώσωμεν ὅτι ὁ κ. Νικόλαος Τσάκας, ἡ σκέψις τοῦ ὅποιου διαρκῶς εὑρίσκεται στὴν Κόνιτσα, ἐπέδειξε ὅλως ἔξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν Βιβλιοθήκην συγκεντρώσας εἰς αὐτὴν μέγαν ἀριθμὸν βιβλίων.

Ἡδη καὶ ἔτερος ἐκλεκτὸς συμπατριώτης καὶ ἐπιστήμων, ὁ ἀκτινολόγος Ιατρὸς κ. Βασίλειος Χρήστου, ἀπέστειλε ίκανὸν ἀριθμὸν βιβλίων εἰς τὴν ἐν λόγῳ Βιβλιοθήκην. Ἐλπίζομεν ὅτι καὶ ἄλλοι συμπατριῶται θὰ ἀκολουθήσουν τὸ παράδειγμά των, προσφέροντες οὕτω θετικὴν ὑπηρεσίαν ἵδια εἰς τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν τῆς Κονιτσῆς, ἡ ὅποια διψᾶ ἀπὸ μάθησιν.

* *

Οπως καὶ τὸ προηγούμενον, ἔτσι καὶ τὸ παρὸν τεῦχος ἐκδίδεται διπλοῦν γιὰ τοὺς μῆνας Ιούλιον καὶ Αὔγουστον, μὲ διπλασίας σελίδας. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι λόγῳ τοῦ θέρους οἱ κυρίως ἐπιφορτισμένοι μὲ τὴν ἔκδοσίν του εὑρίσκοντο ἔξω τῶν Αθηνῶν. Απὸ τοῦ προσεχοῦς τεύχους θὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν τακτικὴν μηνιαίαν ἔκδοσίν τῆς ΚΟΝΙΤΣΗΣ.

* *

Ἡ ἐπιτυχία τοῦ Φεστιβάλ τῆς Δωδώνης ὑπῆρξε καὶ ἐφέτος ἀπόλυτος. Θερμὰ ἀξίζουν συγχαρητήρια στὴν Ἡπειρωτικὴ Εταιρεία Αθηνῶν καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὸν δραστήριον Πρόεδρον αὐτῆς συμπατριώτην μας Βουλευτὴν κ. Κωνσταντίνον Φρόντζον καθὼς καὶ εἰς τοὺς Καλλιτέχνας τοῦ Εθνικοῦ μας Θεάτρου καὶ ὅλους τοὺς συντελεστὰς τῶν καλλιτεχνικῶν ἔκδηλώσεων.

Στὴν Ἡπειρο μὲ τοὺς συγχρονισμένους πλέον δρόμους, τὴν ἐπικοινωνίαν μὲ φέρ-

ρυ - μπώτ μὲ τὸ ἔξωτερικόν, τὰ σύγχρονα καὶ ἀνετα ἔνεοδοχεῖα, ἔχει ἀρθῆ ἢ ἀπομόνωσις καὶ ἔχει δημιουργηθῆ τουριστικὸν ἐνδιαφέρον. Αὐτὸ τὸ ἐνδιαφέρον πρέπει νὰ φροντίσωμε νὰ τὸ κινήσωμε καὶ γιὰ τὴν ἴδιαιτέρα μας Ἐπαρχίαν καὶ κυρίως στὸν κύκλο τῶν συνεπαρχιωτῶν μας ποὺ βρίσκονται εἰς τὰ μεγάλα κέντρα. Ἡ πρόοδος τῶν συγκοινωνιακῶν μέσων εἶναι σήμερα τέτοια ποὺ εἶναι εὔκολος ἢ διοργάνωσις ἐκδρομῶν χωρὶς μεγάλα ἔξοδα.

***

Δὲν ἀποκρύπτομεν τὴν πικρίαν τὴν ὅποιαν ἡσθάνθημεν δταν ἐλάβαμεν ἐπιστρεφόμενον τὸ περιοδικόν μας ἀπὸ τὸν Πρόεδρον μιᾶς τῶν Κοινοτήτων τῆς Ἐπαρχίας μας καὶ μάλιστα μὲ φαρδειὰ τὴν ὑπογραφήν του καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Κοινότητος.

Τὸ περιοδικὸ αὐτὸ ἐκδίδεται ὅχι γιατὶ ὑπάρχουν προσωπικαὶ φιλοδοξίαι ἢ ἄλλαι ἐπιδιώξεις, ἀφοῦ τοῦτο μάλιστα ἐκδίδεται ὅχι ἀπὸ πρόσωπα ὡρισμένα, ἀλλά ἀπὸ τὸν Σύνδεσμον τῶν Κονιτσιωτῶν καὶ σὰν περιοδικὸ ὄλόκληρης τῆς Ἐπαρχίας μας. Ἐκδίδεται μὲ τὴν πίστιν δτι προσφέρει κάτι στὴν Ἐπαρχίαν μας. Κτῆμα δικό της εἶναι. Στὸ ἄρθρο μας τοῦ προηγουμένου τεύχους τὸ τονίζουμε αὐτὸ καὶ παρακαλοῦμε νὰ τὸ ἀγκαλιάσουν ὅλοι οἱ Συνεπαρχιῶται καὶ ἴδιως τὰ Κοινοτικὰ Συμβούλια καὶ αἱ Ἀδελφότητες.

"Ετσι μόνον, μὲ τὴν στοργὴ ὄλων μας, τὸ βρέφος μας αὐτὸ θὰ ἀνδρωθῇ καὶ θὰ ζήσῃ.

Εὔτυχῶς εἶναι ἀρκετοὶ ἐκεῖνοι ποὺ τὸ ἀγάπησαν. Καὶ πιστεύομεν δτι ἡ ἀγάπη αὐτὴ θὰ συνεχισθῇ καὶ θὰ μεταδοθῇ σὲ περισσότερο κόσμο.

***

Θὰ ἥταν παράλειψίς μας ἐὰν δὲν ἐμνημονεύαμε δτι μεταξὺ ἐκείνων ποὺ συνετέλεσαν στὴν ἐπανασύστασιν τοῦ Συνδέσμου καὶ στὴν ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ εἶναι

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΖΑΡΟΥ ΕΦΕΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΥ

"Ενας μικρὸς Σύλλογος μὲ λίγα χρόνια δράση εἶναι ὁ Σύλλογος Γοργοποτάμου. Τὰ μέλη του δὲν εἶναι πολλά, μὰ δμως ἢ δράση του εἶναι πλουσία. Πάντοτε προσφέρη. Σὲ ἀτυχήματα πάντοτε ἐνεργεῖ. Σὲ ἀπορα κορίτσια ποὺ ξεκινοῦν γιὰ μακρινὸ ταξίδι βρίσκεται δίπλα τους. Γιὰ τὸ σχολεῖο πάντοτε φροντίζει. Γιὰ τὴν ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ προσφέρει γιὰ νὰ γίνη τελειότερη.

'Αξίζει πράγματι ἐνα εῦγε στὸ Διοικ. Συμβούλιο ποὺ ἀκούραστα ἐργάζεται καὶ στὰ μέλη του ἐκεῖνα ποὺ μὲ προθυμίαν προσφέρουν τὴν εἰσφοράν των.

"Ας βοηθήσωμεν ὅλοι μας μὲ προθυμίαν τὸν Σύλλογόν μας γιατὶ μόνον ἔτσι θὰ προκόψῃ γιὰ νὰ βοηθήσῃ τὸ χωριὸ ἀλλὰ καὶ τὰ μέλη του στὶς δύσκολες στιγμές.

Τὸ σχολεῖο μας ἐγνώρισε τὴ δωρεὰ τῆς βιβλιοθήκης. Ἡ Ἐκκλησία τὸ χαλὶ ποὺ εἶναι στρωμένο μπροστὰ στὴν Παναγία. Ο πυροπαθής Κ. Παπαγεωργίου βοηθήθηκε στὴ συμφορὰ του, τὰ κορίτσια του βοηθοῦνται καὶ φεύγουν μακριά. Ἡ Εύδοκία Κόλλια βοηθήθηκε στὸ γάμο τῆς θυγατρός της.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο ἀς φροντίσῃ νὰ ἐτοιμάσῃ μιὰ ἐκδρομὴ στὸ Γοργοπόταμο. Δὲν θὰ ὑπάρξῃ δυσκολία διαμονῆς στὸ χωριὸ δπως ὑπολογίζουν.

X. Γ.

καὶ ὁ κ. Δημήτριος Μηλίγκος. Φιλοπρόοδος Κονιτσιώτης καὶ ἔκλεκτὸς ἀνθρωπος, ὁ κ. Μηλίγκος διέθεσε προθύμως, ἀνευ καταβολῆς μισθώματος, γραφεῖον εἰς τὸ ὄποιον ἐστεγάσθημεν.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΓΑΜΟΙ

— 'Ετελέσθησαν τὴν 7 Ιουλίου ἐ.ἔ. ἐν Νέᾳ Υόρκῃ οἱ γάμοι τοῦ κ. Σόλωνος Βαρδάκη μετὰ τῆς δίδος Καλλιόπης Θεοχάρους. Οἱ νεόνυμφοι ἀφίχθησαν εἰς Ἑλλὰδα.

— 'Ετελέσθησαν οἱ γάμοι τῆς θυγατρὸς τοῦ ἐκ Κονίτσης κ. Γεωργίου Βαγενᾶ μετὰ τοῦ κ. Παν. Παναγιώτου.

Παράνυμφος παρέστη ὁ κ. Θεοδόσιος Μπεκιάρης.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Τὴν 15 Αὐγούστου ἀπεβίωσεν ἡ Ιουλία 'Ιατρίδου σύζυγος τοῦ ἐκ Πυρσογιάννης κ. Χαραλ. 'Ιατρίδου τέως Ταμειακοῦ Διευθυντοῦ.

— Ἀπεβίωσεν ἡ Τίκω Μανθούλη θεία τῆς Α.Θ.Π τοῦ Οίκου μενικοῦ Πατριάρχου καὶ μήτηρ τοῦ συμπατριώτου κ. 'Ορέστη Μανθούλη.

— Ὡσαύτως ἀπεβίωσαν ἡ Εύανθιά Σπανοῦ μήτηρ τοῦ συμπατριώτου κ. Θωμᾶ Σπανοῦ καὶ ἡ 'Αριστέα Κότσικου.

ΑΦΙΣΕΙΣ - ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

— 'Αφίχθη ἐκ Νέας Υόρκης ἡ κυρία 'Ελισσάβετ 'Αναστασίου, πενθερὰ τοῦ κ. Θωμᾶ Ζώη.

— 'Ανεχώρησεν διὰ Κόνιτσαν ὁ κ. Κωνστ. Γκαραβέλας.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Ὁ κ. 'Αλέκος Πηγαδᾶς ἐγένετο πατὴρ ἄρρενος,

— Ὁ κ. 'Οδυσσεὺς Χουλιαρᾶς ἐγένετο πατὴρ θήλεος.

— Ἐπίσης ἐγένετο πατὴρ θήλεος ὁ κ. Θεοδ. Κολοκοτρώνης.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

— Ὁ κ. 'Ιωάννης Παναγ. Παπαδημούλης ἔλαβε τὸ πτυχίον τῆς 'Ιατρικῆς.

Ἐάντες τάχιστα
τατιρίζεται

(Κόνιτσα
10-6-63).
— 'Αφίχθη
ἐκ Βέλιγ-
κτων Νέ-
ας Ζηλαν-

δίας ὁ κ. Χρῆστος Βασιλείου Πα-
παχρῆστος γεωπόνος μηχανικός, υἱὸς
τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος Πουρ-
νιᾶς, μετὰ τῆς συζύγου του κ. 'Ελέ-
νης ίατροῦ ἀκτινολόγου, πρὸς ἐπίσκε-
ψιν τῶν γονέων των.

— 'Αφίχθη ἐνταῦθα καὶ μετέβη εἰς τὴν
ἰδιαιτέραν του πατρίδα Βούρμπιανην
ὁ κ. Μᾶρκος Δ. Ρῖζος 'Επιθεωρητής
Σωματικῆς Αγωγῆς τοῦ 'Υπουργείου
Παιδείας.

Αρραβωνες

— 'Ο 'Ανθυπολοχαγὸς κ. Σταῦρος
'Αλεξανδράκης καὶ ἡ Δισ 'Αλεξάνδρα
Κ. Γκόγκου ἡρραβωνίσθησαν.

— 'Ομοίως ἐμνηστεύθησαν ὁ κ. Πα-
ναγ. Κολόκας ἐξ 'Ηλιόρραχης καὶ ἡ
Δισ Σπυριδούλα Ζούνη.

Γάμοι

— Τὴν 21-4-63 ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι
τοῦ κ. Θωμᾶ Πάντου ἐκ Καβασίλων
μετὰ τῆς δίδος 'Αναστασίας Κορτσί-
νογλου.

— Τὴν 21-4-63 ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι
τοῦ Νικολάου Τασούλα μετὰ τῆς Κού-
λας Π. Ζαχαράκη καὶ τοῦ Χρήστου
Λύτου μετὰ τῆς Σοφίας Γαϊτανίδου.

— 'Ομοίως τὴν 5-5-63 τοῦ κ. Θεοχάρη
Τζέτζε μετὰ τῆς 'Αναστασίας Γεράση.

Θάνατοι

— Τὴν 15-5-63 ἀπεβίωσεν ἡ Ρουμπί-
να χήρα 'Ιωάννου Μουρελάτου, ἀδελ-
φὴ τοῦ κ. 'Ανδρέα Μουρελάτου.

— Ἀπεβίωσεν εἰς 'Ηλιόρραχην ὁ Παν-
τελῆς Καρρᾶς.

— Τὴν 26-4-63 ἀπεβίωσεν ἡ Σαΐδη
σύζυγος τοῦ Χαϊδήρ Σκούρα.

***

— 'Αφίχθησαν ἐξ 'Αθηνῶν ὁ κ. 'Αν-
δρέας Τσάνος μετὰ τῆς συζύγου του
καὶ τοῦ υἱοῦ του Δημητρίου, ὁ κ.

Παῦλος Κορδᾶς, ὁ κ. Σπυρ. Γκότζος μετὰ τῆς συζύγου καὶ τῆς μητρός του καὶ ὁ κ. Βασίλειος Μουρελᾶτος.

— Ἐπίσης ἀφίχθη ἐξ Ἀθηνῶν ὁ κ. Ἰωάννης Γ. Λυμπερόπουλος δικηγόρος πρὸς τέλεσιν μνημοσύνου τοῦ πατρός του.

— Ἀφίχθη ἐκ Χαρτούμ ὁ κ. Ἀλέξανδρος Ἀρ. Λαμπρίδης.

— Οἱ κ. κ. Βασίλειος Ἀντωνίου καὶ Γεώργιος Μπούνας ἐγένοντο πατέρες θηλέων.

— Τὴν 2)6)63 ἐγένετο ἡ βάπτισις τῆς κορούλας τοῦ κ. Διονυσίου Γκάσιου εἰς ἦν ἐδόθη τὸ ὄνομα Μαρία.

— Τὴν 25)5)63 ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ κ. Γεωργίου Τσινόλη δασοκόμου μετὰ τῆς δίδος Ἀννας Ζακοπούλου Νηπιαγωγοῦ.

— Ἐπίσης ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ κ. Ἀθανασίου Ρίζου ἐκ τῆς Κοινότητος Ἐξοχῆς μετὰ τῆς Βασιλικῆς Κιάκου ἐκ Μολίστης.

— Ἐτελέσθησαν οἱ ἀρραβῶνες τοῦ κ. Θωμᾶ Β. Βαγενᾶ μετὰ τῆς δίδος Κούλας Στεργίου ἐκ Γεροπλατάνου, καὶ τοῦ κ. Διομ. Γ. Γαλάνη στὴν Πυρσόγιανη μετὰ τῆς δίδος Μιράντας Χ. Γκάσιου.

— Τὴν 28)5)63 ἀπεβίωσεν ἐκ Πυρσόγιανην ἡ γηραιὰ καὶ σεβαστὴ οἰκοδέσποινα Ἐλένη χήρα Δημ. Σούρλα.

— Ἐπίσης ἀπεβίωσεν εἰς Κόνιτσαν ὁ Χρῆστος Κυρτζόγλου καὶ εἰς Κεφαλόβρυσην ὁ Γεώργιος Πορφύρης.

— Τὴν 26 - 5 - 53 Ἐνώπιον τῶν Ἀρχῶν τῆς πόλεως καὶ πλήθους πολιτῶν, ἐγένετο ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τοῦ 583 Τάγματος Πεζικοῦ ἀντισυν)ρχου κ. Παναγ. Κολιοπούλου ἡ ἀπονομὴ στρατιωτικῶν μεταλλίων εἰς τοὺς ἔξης παλαιοὺς ὄπλίτας καὶ βαθμοφόρους τῶν Μ.Ε.Α· Κονίτσης καὶ περιχώρων. Χρ. Ἀηδονόπουλον ἐκ Κονίτσης, Γεώρ. Βράζον ἐκ Μαζίου, Ἀπ. Γκούνταν ἐκ Κλειδωνιᾶς, Παῦλον Ζησάκην ἐκ Παλαιοσελίου, Ἀπ. Καλτσούνην ἐκ Κλειδωνιᾶς, Χρ. Κοτύλιαν ἐκ Κονίτσης, Θωμ. Νικολόπουλον ἐκ Κονίτσης, Νικ. Λύτον ἐκ Κονίτσης, Μιχ. Σιώρον ἐκ

Κονίτσης, Ἰωαν. Εὐαγγελίδην ἐκ Κονίτσης, Μιλτ. Παπακώσταν ἐκ Κλειδωνιᾶς, Ἐλευθ. Ἰωαννίδην ἐκ Παπίγκου, Ἀπ. Λάκας ἐκ Καλλιθέας, Βασ. Στράτον ἐκ Μαζίου, Παν. Κατσούκην ἐκ Μελισσόπετρας, Γεωργ. Καρέντζον ἐξ Ἀετόπετρας, Εύάγ. Καρέντζον ἐξ Ἀετόπετρας, Φ. Ἰωσὴφ ἐξ Ἀετόπετρας, χαρ. Γιάννου ἐκ Μελισσόπετρας, Πυρ. Κέλην ἐξ Ἀηδονοχωρίου, Σπυρ. Βλάχον ἐκ Μολυβδοσκεπάστου, Ἀθαν. Μουχόπουλον ἐκ Παλαιοσελίου, Μιλτ. Μπάρμπαν ἐξ Ἐλευθέρου, Γεωργ. Μόσχον ἐκ Πάδων, Ἰωάν. Καρακώσταν ἐξ Ἀρμάτων, Νικ. Γλυκὸν ἐκ Διστράτου, καὶ Κων. Παγανιᾶν ἐκ Διστράτου.

* * *

— Ο ἐκ Βουρμπιάνης κ. Σπ. Θάνος ἐδώρησεν εἰς τὸ Σχολεῖον Βουρμπιάνης ἵνα ραδιόφωνον καὶ διάφορα σχολικὰ εἴδη.

(Κόνιτσα 25 - 6 - 63)

— Ἐπανεπατρίσθη ἐξ Ἀλβανίας ὁ ἐκ Μολυβδοσκεπάστου κ. Γεώργιος Κουρούτης.

— Ἀφίχθησαν ὁ Θεολόγος Καθηγήτης κ. Κ. Χλωρὸς καὶ ἡ φιλόλογος Καθηγήτρια δὶς Εύδοξία Γκουλαμτζῆ.

— Ο κ. Ἀντώνιος Δ. Λύτης ἔμπορος ὑποδημάτων ἐν Ἰωαννίνοις ἀπέστειλε 100 ζεύγη ὑποδημάτων εἰς Βούρμπιανην διὰ τοὺς ἀπόρους κατοίκους.

— Ο ἐν Ἀθήναις Ὅφηγητής τῆς ὁφθαλμολογίας κ. Νικόλαος Γ. Τράντας διέθεσεν 9.000 δραχμὰς διὰ τῶν ὅποιών ἐγένετο ἡ ἐγκατάστασις τοῦ ἡλεκτροφωτισμοῦ τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου τῆς ἴδιαιτέρας του Πατρίδος Βούρμπιανης.

— Ἐπίσης τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ Τμῆμα τοῦ Συνδέσμου τῆς Κοινότητος Βουρμπιάνης ἐδώρησεν διὰ συνδρομῆς τῶν μελῶν του μίαν ώραιωτάτην σημαίαν εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον τοῦ χωρίου του.

(Κόνιτσα 10 - 7 - 63)

— Τὴν 23 - 6 - 63 ἐτελέσθησαν εἰς τὸ

χωρίον Πύργος τὰ ἔγκαίνια τοῦ ἡλεκτροφωτισμοῦ.

— 'Υπὸ τοῦ 'Ελλην. 'Ερυθροῦ Σταυροῦ ἀπεστάλησαν πρὸς διανομὴν εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Δημ. Σχολείου 'Αμαράντου 7 σάκκοι μὲν ἴματισμόν. 'Ἐπίσης δὲ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἀπεστάλησαν 6 σάκκοι ἴματισμοῦ καὶ ἐν χαρτόδεμα πρὸς τὸ Δημ. Σχολεῖον Μολίστης καὶ 4 σάκκοι καὶ ἐν χαρτοκιβώτιον εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Πληκατίου.

— Τὴν 27 - 6 - 63 ἐπεσκέφθησαν τὴν Κόνιτσαν οἱ μαθηταὶ τῶν στρατιωτικῶν Σχολῶν Εὔελπίδων, 'Ικάρων καὶ Ναυτικῶν Δοκίμων.

— Τὴν 29 - 6 - 63 χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Χριστοφόρου, ἐτελέσθη ἐπίσημος Δοξολογία ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ ὀνομαστικῇ ἔορτῇ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως.

— Τὴν 30 - 6 - 63 ἐτελέσθη ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Χριστοφόρου 'Αρχιερατικὸν μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ 'Εθνικοῦ Εὔεργέτου Παν. Τριανταφυλλίδου ἐκ Γορτυνίας, ἐκ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ὅποίου ἀνηγέρθη κυρίως ἡ Πνευματικὴ Στέγη ('Εστία) Κονίτσης, τὰ ἔγκαίνια τῆς ὅποίας ἐτελέσθησαν τὸ ἀπόγευμα τῆς ἡδίας ἡμέρας ἐνώπιον τῶν 'Αρχῶν τῆς Κονίτσης καὶ πολλῶν ἄλλων ἐπισήμων μεταξὺ τῶν ὅποίων διεκρίναμεν τὸν ἀνώτερον Διοικητὴν Χωρ)κῆς 'Ηπείρου κ. Γούλατην, τὸν Διοικητὴν Διοικήσεως Χωρ)κῆς 'Ιωαννίνων κ. Παπαδόπουλον, τὸν ἐκπρόσωπον τοῦ Μεράρχου 'Αντισυν)ρχην κ. 'Ιωάν. Σκάραν, τὸν Πρόεδρον τοῦ Τ.Σ.Α. δικηγόρον κ. Ναπ. Μπάρκην, τὸν Νομάρχ. Σύμβουλον τῆς ἐπαρχίας μας κ. Α. Κατσένην, τὸν Δήμαρχον Δελβινακίου κ. Λάμπρου κ. α.

Μετὰ τὸν ἀγιασμὸν ἀπεκόπη ὑπὸ τοῦ Νομάρχου κ. Καλογεροπούλου ἡ πρὸ τῆς εἰσόδου ταινία. 'Ωμίλησεν ὁ Σεβασμιωτάτος κ. Χριστόφορος εὐχαριστήσας τοὺς τιμήσαντας τὴν ἔορτὴν καθὼς καὶ τοὺς συμβαλλόντας ὑλικῶς καὶ ἥθικῶς εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ θαυμασίου αὐτοῦ κτιρίου, ὅπως τὸν Διευθυντὴν τῶν 'Εθνικῶν κληροδοτη-

μάτων κ. Κων. Δεμερτζήν, τὸν τέως διοικητὴν τοῦ 583 τάγμ. Πεζικοῦ κ. 'Ελευθ. Γιακουμάκην, τὸν πρώην 'Ἐπαρχον κ. Γ. Μπιτζιλέκην, τὸν Δήμαρχον κ. Ρούσην, τὸν Γυμνασιάρχην κ. Παπαστᾶμον, τὸν τέως διευθυντὴν τοῦ 'Ορφανοτροφείου κ. Πάκον, τὸν μηχανικὸν κ. Νικ. Βακάλην, τὸν ἐργολάβον κ. Μητσόπουλον κ.α.

Μετὰ τὸν Σεβασμιώτατον ὡμίλησεν ὁ κ. Νομάρχης, καὶ ἀκολούθως ὁ Δήμασχός μας κ. Κ. Ρούσης. Κατόπιν ἀνῆλθεν εἰς τὸ βῆμα ὁ Γυμνασιάρχης κ. 'Αρ. Παπαστᾶμος, ὁ ὅποιος ἔξεφρασε τὴν ἰκανοποίησίν του διὰ τὸ νέον αὐτὸ ἀπόκτημα τῆς Κονίτσης, τὸ ὅποιον ὡς εἶπεν, θὰ συμβάλῃ οὐκ ὀλίγον τόσον εἰς τὴν πληρεστέραν κατάρτισιν κυρίως τῶν μαθητῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν διδασκάλων καὶ καθηγητῶν ἀκόμη τῶν διαφόρων Σχολῶν τῆς Κονίτσης διὰ τῆς ἀξιολόγου βιβλιοθήκης τὴν ὅποιαν στεγάζει, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἀνοδὸν τῆς πνευματικῆς ἐν γένει στάθμης τῆς 'Ἐπαρχίας μας διὰ τῶν ὁμιλιῶν καὶ διαλέξεων αἱ ὅποιαι προβλέπεται νὰ ὀργανοῦνται μελλοντικῶς ἐν αὐτῇ.

Τελευταῖος ὡμίλησεν ὁ ἔγκριτος Κονίτσιώτης λόγιος καὶ ἐκ τῶν κυρίως συμβαλλόντων εἰς τὸν πλούτισμὸν τῆς βιβλιοθήκης κ. Νικ. Τσάκας, ὅστις ἔξηρεν τὴν προσωπικότητα τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας καὶ τὰς πολλὰς αὐτοῦ πρὸς τὴν Κόνιτσαν καὶ 'Ἐπαρχίαν εὔεργεσίας, καὶ ηύχήθη μακρομέρευσιν εἰς αὐτὸν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς πόλεως καὶ 'Ἐπαρχίας μας. Προσέτι δὲ ὁ κ. Τσάκας ἀπηύθυνεν ἔκλησιν πρὸς ὅλους τοὺς Κονίτσιώτας καὶ 'Ἐπαρχιώτας ὅπως σπεύσουν νὰ ὑποστηρίξουν τὸ ἀπὸ ἔτους καὶ πλέον ἐκδιδόμενον περιοδικόν μας «ΚΟΝΙΤΣΑ» τὸ ὅποιον ἀφ' ἐνὸς μὲν συμβάλλει εἰς τὴν μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν ἐπικοινωνίαν, ἀφ' ἐτέρου δὲ εἰς τὴν ἀποθησαύρισιν τοῦ ιστορικοῦ καὶ λαογραφικοῦ πλούτου τῆς 'Ἐπαρχίας μας.

— Κατὰ τὸ λῆξαν σχολικὸν ἔτος ἀπεφοίτησαν ἐκ τοῦ Γυμνασίου μας οἱ ἔξης 17 μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι. Ε. Εὐαγγε-

λίδης, Θ. Ζώτος, Ν. Κιάμος, Γ. Κίτσης, Γ. Καρδικόρης, 'Ελένη Λέτσιου, Περ. Μπέτζιος, Δ. Παναγιωτίδης, Ε. Πανταζής, Ν. Παπακώστας, Β. Πριμικύρης, Α. Ραπακούσιος, Ε. Ροντογιάννης, Σ. Ρούβαλης, Κ. Σιαμπίρης, Ι. Σιούτης, Γ. Τσαρτσάλης, Σπ. Τσαλιαμάνης. "Εμεινον δὲ ἐπανεξεταστέαι εἰς τὰ μαθηματικὰ μόνον τρεῖς μαθήτριαι. Εἰσητηρίους δὲ ἔξετάσεις διὰ τὸ προσεχὲν σχολ. ἔτος ἔδωσαν 107 καὶ ἔξ αὐτῶν ἐπέτυχον οἱ 67.

— Τὴν 6 - 7 - 63 διῆλθον ἐκ Κονίτσης 20 περίπου φοιτηταὶ τοῦ 'Εθν. Πανεπιστημίου τῆς Χ.Φ.Ε. μεταξὺ τῶν ὅποίων καὶ ἀλλοδαποί, οἱ ὅποιοι μετέβησαν εἰς Βούρμπιανην πρὸς κατασκήνωσιν καὶ παραθερισμόν.

— 'Απὸ ἡμερῶν ἥρχισεν ἡ λειτουργία καὶ τοῦ νέου Παραρτήματος τῆς ταπητουργικῆς Σχολῆς κομισθέντων ἑτέρων 10 νέων ἀργαλειῶν καὶ τοποθετηθέντων ἐπὶ τοῦ ἄνω ὁρόφου τῆς οἰκίας Τασούλα. "Ηδη εἰς τὴν θέσιν «Σιάδια Μπούσιως» ἥρχισεν ἀνεγειρόμενον τὸ μόνιμον κτίριον τῆς Σχολῆς, ἡ ὅποια καὶ θὰ προσφέρει ἐργασίαν εἰς τεσσαράκοντα καὶ πλέον κορίτσια τῆς πόλεως μας.

— 'Αφίχθησαν ἔξ 'Αθηνῶν οἱ συμπατριῶται Φοιτηταὶ τῆς 'Ιατρικῆς κ. κ. 'Αγγελος Τσόγκας καὶ Σπυρ. Χοῦσος.

— 'Αφίχθη ἔξ 'Αργεντινῆς ὁ κ. Λάζαρος Ζεινὸς ἐκ Μολίστης.

— 'Επίσης ἀφίχθησαν ἐκ Μακεδονίας οἱ συμπατριῶται δημοδιδάσκαλοι κ. κ. Εύαγγελος Εύαγγέλου καὶ Νικόλαος Μπίλης μετὰ τῆς κυρίας του.

— Τὴν 30 - 6 - 63 ἡ κ. 'Ολγα Π. Λούδα, ἐβάπτισε τὴν κοροῦλαν τοῦ ἀνεψιοῦ της κ. 'Αθανασ. Λούδα χαρίσασα εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομα Κλεονίκη.

— 'Εξαιρετικὸν ὄλονύκτιον γλέντι, ἐγένετο τὴν 30 - 6 - 63 εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. 'Ιωάννου Κατσίμπαρη, ἐπὶ τῇ εὔκαιρίᾳ τῶν ἀρραβώνων τοῦ μοναχογυιοῦ του Γεωργίου 'Υπαλλήλου τοῦ 'Υπουργείου 'Εξωτερικῶν, μετὰ τῆς ἐκ Βουρμπιάνης καταγομένης δίδος Φοφῶς Γκοντότση δημοδιδασκαλίσσης.

— 'Αφίχθη ἐκ Κογκὸς ὁ κ. 'Αλέκος Κοτύλιας.

— 'Ο κ. 'Αγγελῆς Παπαγεωργίου, Κοινοτ. Γραμματεὺς 'Ασημοχωρίου ἐγένετο πατὴρ ἄρρενος τέκνου.

— 'Αφίχθησαν ἐκ Νέας 'Υόρκης ὁ κ. Δημ. Γεωργιάδης μετὰ τῆς συζύγου του Εὐαγγελίας καὶ ἐτέλεσαν ἐνταῦθα ἔξαμηνον μηνόσυνον τῆς προσφιλοῦς των μητρὸς 'Αννέτας - θυγατρὸς Γούσια Παπακώστα ἄλλοτε μέλους τοῦ Συμβουλίου τῆς Φιλοπτώχου 'Αδελφότητος Νέας 'Υόρκης καὶ εὐεργέτιδος τοῦ Α' Δημοτικοῦ Σχολείου Κονίτσης.

(Κόνιτσα 25 - 7 - 1963)

— Αἱ ὑφάντριαι καὶ μαθήτριαι τῆς ταπητουρικῆς Σχολῆς Κονίτσης, ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀγροτονεανίδων τῆς περιοχῆς ἐπραγματοποίησαν ἐκδρομὴν μέχρι Κερκύρας.

— Τὴν 16 - 7 - 63 ὁ ἐκ Πληκατίου ὑλοτόμος Πέτρος Βεζαλῆς ἐνῷ ἥσχολεῖτο μὲ τὴν κατάρριψιν μιᾶς τεραστίας ὀξυᾶς εἰς θέσιν «Καρδάρι» κατεπλακώθη ὑπ' αὐτῆς τραυματισθεὶς θανασίμως.

— Εἰς τὸ χωρίον Πυρσόγιανη ἐνεφανίσθη κροῦσμα πολιομυελίτιδος ἐπὶ τῆς παιδίσκης Βασιλικῆς Περώνη.

— Τὴν 18 - 7 - 63 ἐγένετο ἡ ἔναρξις τῆς πρώτης περιόδου τῶν παιδικῶν κατασκηνώσεων Πεκλαρίου - Κονίτσης μὲ 80 παιδιὰ προερχόμενα ἐκ τῶν περιφερειῶν Κονίτσης καὶ Ζαγορίου. Εἰς τὴν δευτέραν θὰ περιληφθοῦν 160 παιδιὰ ἄπαντα ἐκ τῆς περιοχῆς Κονίτσης.

— Τὸ πανηγῦρι τοῦ 'Αηλιῶς ἐωρτάσθηκε στὴν Βούρμπιανη μὲ ἔξαιρετικὸ κέφι, καὶ μὲ τὴν ἀθρόα προσέλευσι τῶν ἀπανταχοῦ Βουρμπιανιτῶν.

— Αθηναῖοι μᾶς ἥρθανε ἀρκετοί. 'Ο ἐ.ἀ. ἀντιστράτηγος καὶ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου μας κ. Σωκρ. Δημάρατος, οἱ κ. κ. 'Αλ. Δημάρατος, Λουκ. Δημάρατος, Γ. Γιόσης, 'Οδ. Μπάρκης, Νικ. Σαμαρᾶς, Δημ. Δ. Ράπος, Θ. Τσέλεγκας, Δ. Ν. Ράπος, 'Ιωαν. Α. Τράντας μετὰ τῆς μητρὸς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του, ἡ καθηγήτρια τοῦ χοροῦ καὶ τῆς ρυθ-

μικῆς δἰς Ἐρυφίλλη Λάλου καὶ πολλοὶ ἄλλοι οἰκογενειακῶς καὶ μή.

— Καὶ ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκη κατέφθασαν οἱ ἀδελφοὶ Νίτσα (Κώστας καὶ Παντελῆς) μετὰ τῆς μητρός των, οἱ κ. κ. Ἰωαν. Β. Τράντας, Κων. Παπαζήστης μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των, αἱ οἰκογένειαι Ζ. Ζήκου, Λ. Τσούκαλη κ. ἄ.

— Ἀπὸ τὰ Γιάννενα καὶ Κόνιτσα ἐπίστης πολλοὶ ἦταν οἱ πανηγυρισταί, ὅπως οἱ κ.κ. Ἀθ. Κατσένης, Ἀντ. Λύτης, Μ. Παπατζήμας, Δημ. Ζούκης, Εύαγ. Τέρτσης, Σ. Ζούνης, Χ. Παπατζήμας, Β. Λιόλης, Α. Ζοφώλης, Σ. Τσούνης, Ν. Ρεμπέλης, Ν. Παπαχρῆστος, Α. Εύθυμίου, Χαρ. Σκούφιας, Μιχ. Σιώρος, Σολ. καὶ Μ. Βλάχος, Μ. Ι. Βλάχος καὶ πολλοὶ ἄλλοι.

— Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς Βουρμπιανῖτες ἔλαβαν μέρος στὸ πανηγῦρι τοῦ Ἀγ. Λιῶς καὶ οἱ κατασκηνωμένοι στὸν Ἀγ. Ἀθανάσιο φοιτηταὶ τῆς Χ.Φ.Ε., οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ τοῦ Στρατοῦ καὶ τῶν Τ.Ε.Α. τῆς περιοχῆς, καὶ πολλοὶ ἄλλοι ξένοι καὶ παρεπίδημοι, καὶ ἀπεκόμισαν ὅλοι ἀπ' αὐτὸ-ὅπως πάντοτε - τὶς πιὸ καλλίτερες ἐντυπώσεις.

— Τὴν 20 - 7 - 63 ἀφίχθη εἰς Κόνιτσαν ὁ τέως Πρωθυπουργὸς καὶ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Γεωργακόπουλος καὶ ἐπεθεώρησεν τὸ ἐνταῦθα Νοσοκομεῖον.

— Τὴν 7-7-63 ἐτελέσθησαν εἰς Ὁξεῖαν οἱ γάμοι τοῦ κ. Ἀριστείδου Παπαδήμα μετὰ τῆς δίδος Ἐλένης Παπαχρήστου. Τοὺς νυμφικοὺς στεφάνους ἀντήλλαξεν ὁ διοικητὴς τῶν Τ.Ε.Α. Πυρσογιάννης κ. Στράτος Κουτρουλός.

— Τὴν 14 - 7 - 63 ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ κ. Δημητρίου Δόδη, δασικοῦ, ὑπαλλήλου, μετὰ τῆς δίδος Ἐλπινίκης Ράγκα.

— Τὴν 21 - 7 - 63 ἐτελέσθησαν εἰς Ἰωάννινα οἱ γάμοι τοῦ κ. Γεωργίου Μαυριᾶ μετὰ τῆς δίδος Γεωργίας Πασχάλη ἐξ Ἀσημοχωρίου.

— Ἀφίχθησαν ἐκ Παλλαδίου Κομοτινῆς ὁ δημοδιδάσκαλος κ. Παν. Φ. Ρούβαλης, καὶ ἐκ Λευκάδος ὁ Θεολόγος καθηγητὴς κ. Θ. Παπαθεμιστοκλέους.

— Ἐπίσης ἀφίχθη ἐξ Ἀθηνῶν διὰ Βούρμπιανην ὁ ἄ. ἀντιστράτηγος κ. Σ. Λ. Δημάρατος.

— Ο κ. Δημ. Σταυρίδης ἐγένετο πατὴρ ἄρρενος τέκνου. Ὁμόιως καὶ ὁ κ. Ν. Κουρέτσης Ταχ. διανομεὺς.

— Ἀφίχθη ἐξ Ἀθηνῶν ὁ συμπατριώτης κ. Θωμᾶς Τασούλας.

— Ἐπίσης ἀφίχθησαν ἐξ Ἀθηνῶν διά Ὁξεῖαν οἱ κ.κ. Παντ. Κυπαρίσσης ἀντισυν)ρχης Γ.Ε.Σ., Ἐπαμεινώνδας Παπαχρῆστος πολ. Μηχανικός, καὶ Μενελ. Κυπαρίσσης μηχανικός.

— Ο κ. Εὐάγγελος Πηγαδᾶς ἐγένετο πατὴρ θήλεως.

— Τὴν 25 - 6 - 63 ἀπεβίωσεν ἐν Ἀνω Κονίτσῃ ἡ γηραιὰ καὶ σεβαστὴ οἰκοδέσποινα Εἰρήνη Δημ. Ντούτη.

— Ὁμοίως τὴν 18 - 7 - 63 ἀπεβίωσεν ἡ μουσουλμανὶς Σαλιὲ Μπεσὶμ Μούτσου. (**Κόνιτσα 10 - 8 - 93**)

— Τὴν 28 - 7 - 63 ἀφίχθησαν εἰς Κόνιτσαν 600 περίπου ἐκδρομεῖς ἐργατούπαλληλοι ἐξ Ἰωαννίνων.

— Αἱ μαθήτριαι τῆς Οἰκοκυρικῆς Σχολῆς Πυρσογιάννης, ἐπραγματοποίησαν ἐκδρομὴν εἰς Πρέβεζαν, Πάργαν, καὶ Ἡγουμενίτσαν.

— Οἱ κ. κ. ἀδελφοὶ Παπασωτηρίου, Χαράλαμπος τέως Διευθυντὴς Ὅπουργείου Ἐσωτερικῶν, καὶ Νικόλαος Γυμνασιάρχης, ἐκ Βουρμπιάνης διέθεσαν εἰς μνήμην τῆς ἀποβιωσάσης μητρός των Χρυσούλας, δραχμὰς 600 ὑπὲρ τοῦ Συνδέσμου τῆς Κοινότητος Βουρμπιάνης, καὶ 400 ὑπὲρ τοῦ Γηροκομίου Ἰωαννίνων.

— Ὅπὸ τῆς Ὀργανώσεως Ἀρωγῆς Φίλων τῆς Ἐλλάδος διενεμήθησαν δέματα μὲ ίματισμὸν κ. λ. χρήσιμα εἴδη εἰς τοὺς ἀπόρους κατοίκους τῶν Κοινοτήτων Ἀσημοχωρίου καὶ Ἀγίας Βαρβάρας.

— Τὴν 3ην καὶ 4ην Αύγουστου 63 ἡ Ὀρειβατικὴ Ὁμάς Κονίτσης ἐπραγματοποίησεν ἀνάβασιν εἰς Γκαμήλαν (ύψομετρον 2497) μέσω Νταβάλιτσας, ὅπου συνηντήθη καὶ μετὰ ἐτέρας ὁμάδος ὀρειβατῶν τοῦ τμήματος Ἰωαννίνων.

— 'Αφίχθη καὶ ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν εἰς τὸ ἐνταῦθα Ἀστυνομικὸν Τμῆμα ὁ ἀνθυπομοίραρχος κ. Σωτήρ Μπούζας.

— 'Αφίχθη ὁ Δασολόγος κ. Ἡλίας Κολοβῖνος εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ μετατεθέντος Δασάρχου κ. Σ. Γκόγκου.

— Τὴν 10-8-63 ἀφίχθη ὁ 'Υπουργὸς 'Εθνικῆς Ἀμύνης κ. Φίλιππος Δραγούμης τὸν ὅποιον ὑπεδέχθησαν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Χριστόφορος, αἱ 'Αρχαὶ τῆς Κονίτσης καὶ πλῆθος ἐκ τῶν κατοίκων. Τὸν κ. Υπουργὸν προσεφώνησε ὁ Δήμαρχος κ. Ρούσης. 'Ο κ. 'Υπουργὸς ἔξεφρασε τὰς εὐχαριστείας του διὰ τὴν θερμὴν ὑποδοχήν.

— 'Ακολούθως μετέβη εἰς τὸ 'Αναγνωστοπούλειον Γεωργικὸν Σχολεῖον πρὸς ἐπιθεώρησιν ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς αὐτοῦ.

— 'Αφίχθη καὶ ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῆς Ταπητουργικῆς Σχολῆς Κονίτσης ὁ κ. Δαμιανὸς εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποχωροῦντος κ. Γρηγ. Ταστζόγλου.

— Τὴν 10-8-63 εἰς θέσιν Σουσνίτσα εύρεθη νεκρός, πεσὼν προφανῶς ἐκ τοῦ ἡμιόνου του εἰς κρημνὸν ὁ ἐκ Σαμαρίνας γυρολόγος Δημήτριος Τάχας.

— Τὴν 21-7-63 εἰς τὸ χωρίον Μάζιον διεξήχθη ποδοσφαιρικὴ συνάντησις μεταξὺ τῶν ὁμάδων Α.Ο.Α.Π. 'Αγίας Παρασκευῆς καὶ «Κεραυνοῦ» Μαζίου. Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ πρώτη μὲ τέρματα 5 ἔναντι 3.

— 'Αφίχθησαν ἐξ 'Αθηνῶν αἱ κυρίαι Σωσάνα Λύκα καὶ Εἰρήνη Μανουσάδάλη - Φλώρου, καθὼς καὶ οἱ κ. κ. Παῦλος Κορδᾶς καὶ Δημ. Τσαρτσάλης μετὰ τῶν κυριῶν των. 'Επίσης οἰκογενειακῶς ὁ κ. Θωμᾶς Ζώης, καθὼς καὶ ὁ κ. Βασιλ. Γ. Γ. Νάτσης.

— Διῆλθον ἐκ Κονίτσης μεταβάντες εἰς τὴν ἴδιαιτέραν τῶν Πατρίδα Βούρμπιανην οἱ ἀδελφοὶ Χαράλαμπος καὶ Νικόλαος Παπασωτηρίου μετὰ τῶν κυριῶν των.

— 'Αφίχθη ὁ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν τελέσας τοὺς γάμους του εἰς 'Αθήνας κ. Παναγιώτης 'Α. Παναγιώτου ἐκ Λε-

σκοβικίου (διαμένων εἰς Η.Π.Α.) μετὰ τῆς νεαρᾶς κυρίας του Μαργαρίτας Γ. Βαγενᾶ.

— 'Αφίχθη ἐκ Ταγκανίκας διὰ Βούρμπιανην ὁ κ. 'Ανδρέας Μπίζιος.

— 'Αφίχθη καὶ ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν εἰς τὸ ἐνταῦθα 3161 Τ.Ε.Α. ὁ συμπατριώτης (ἐκ Γοργοποτάμου) Λοχαγὸς κ. 'Ιωάννης Γ. Παπαθεμιστοκλέους.

— 'Αφίχθη ὁ ἀνώτερος Γενικὸς ἀρχι-ατρος κ. Νικ. Γιάκας ἐκ Τριπόλεως καὶ ὁ ἱατρὸς κ. "Οσας ἐκ Δράμας διὰ Πάδες.

— 'Ανεχώρησεν διὰ Κογκὸ ὁ κ. 'Ανδρέας Σιούτης.

— 'Αφίχθη ἐξ 'Αθηνῶν ὁ κ. Θεόδωρος Δ. Ζδράβος.

— Τὴν 15-8-63 ὁ ἐκ Κερκύρας κ. Σπυρ. Σουρβῖνος ἐβάπτισεν ἐνταῦθα τὴν κορούλαν τοῦ κ. Πέτρου Ν. Πηγαδᾶ, χαρίσας εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομα Ούρανία.

— 'Επίσης τὴν 18-8-63 ὁ κ. Κων. Μπαλντογιάννης ὑπάλληλος Α.Τ.Ε. ἐβάπτισεν τὸ ἀγοράκι τοῦ κ. Γεωργ. Π. Λούδα ὄνομάσας αὐτὸν Κωστάκη.

(Κόνιτσα 25 - 8 - 1963)

— Τὴν 12-8-63 ἀφίχθησαν ὁ Πρόεδρος τῆς 'Ενώσεως Δήμων καὶ Κοινοτήτων τῆς 'Ελλάδος Δήμαρχος Λαρίσης κ. Χατζηγιάννης, μετὰ τοῦ Δημάρχου 'Ιωαννίνων κ. Γρ. Σακκᾶ.

— Μὲ ἀθρόαν προσέλευσιν προσκυνητῶν ἔορτάσθησαν τὰ Πανηγύρια τῆς Παναγίας, εἰς τὴν ἄνω Κόνιτσαν ὅπου οἱ Πανηγυρισταὶ διεσκέδασαν κάτω ἀπὸ τὰ βαθύσκια πλατάνια μὲ τὴν συνοδείαν λαϊκῶν ὄργανων, καθὼς καὶ εἰς τὰ διάφορα χωρία τῆς 'Επαρχίας μας.

— Εἰς τὴν πανήγυριν τῆς ἰστορικῆς 'Ιερᾶς Μονῆς Μολυβδοσκεπάστου, ἡ κοσμοσυρροὴ ὑπῆρξεν πρωτοφανής. 'Εξ 'Αθηνῶν ἀφίχθησαν ἐπιβαίνοντες ἐκδρομικοῦ Πούλμαν τὰ μέλη τῆς ἐκεῖ 'Αδελφότητος Μολυβδοσκεπαστινῶν μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Προεδρόν των Αἰδεσιμώτατον Παπακωνσταντίνον Παπαϊωννου. 'Εξ 'Ιωαννίνων ἀφίχθη ἐπίσης ἔτερον Πούλμαν καὶ πολλὰ ἴδιωτικά. Καὶ ἐκ τῶν περιοχῶν Κονίτσης, Πω-

γωνίου, Ζαγορίου κ.λ. πάμπολλοι κατέφθασαν οἱ προσκυνηταί. Μεταξὺ αὐτῶν ἡσαν καὶ ὁ τέως Διοικητὴς τοῦ 583 τάγματος κ. Ἐπαχτίτης, οἱ ἀδελφοὶ κ. κ. Ναπολέων καὶ Σπυρίδων Μπάρκης, ὁ κ. Δ. Νίτσας, ὁ κ. Σ. Σεχόπουλος, ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδ)σεως Χωρ)κῆς Κονίτσης κ. Γ. Στάχτιαρης, καὶ ἄλλοι.

— Εἰς δὲ τὰ ἑορτάζοντα χωρία τῆς Λάκκας Ἀώου, Παλαιοσέλι, Πάδες, "Αρματα καὶ Δίστρατον, τὰ γλέντια καὶ οἱ χοροὶ ἐσυνεχίσθησαν ὡς συνήθως ἐπὶ τριήμερον. Τὴν δὲ πανήγυριν Διστράτου ἐπεσκέφθη καὶ ὁ Διοικητὴς τῆς Διοικήσεως Χωρ)κῆς Ἰωαννίνων κ. Παπαδόπουλος.

— Τὴν 16-8-63 δωδεκαμελῆς ὁμάδος τοῦ φυσιολατρικοῦ Συνδέσμου Πειραιᾶς ΖΗΝΩΝ, ἐπραγματοποίησεν ἀνάβασιν ἐπὶ τοῦ Γράμμου, διανυκτερεύσασαι εἰς Βούρμπιανην.

— Μετὰ τὴν διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ἐστιατορίου τῶν κ.κ. Καλογήρου Γρέντζιου, ἡ Κόνιτσα ἀπέκτησε νέον πολυτελέστατον τοιοῦτον τὸ ὅποιον ἦρχισε λειτουργοῦν ἐντὸς τοῦ ἀκινήτου Μπούζμπουλα παρὰ τὴν κεντρικὴν Πλατείαν, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Δημ. Πούλιου. Παρόμοιον ἔξαιρετικὸν κατάστημα διὰ πρώτην φορὰν ἀποκτᾶ ἡ μικρὰ ἀκριτικὴ πόλις μας.

— Ὅπο τῆς Α.Ε, τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης κ. Φ. Δραγούμη, ἀπεστάλη πρὸς τὴν βιβλιοθήκην Κονίτσης μία πλήρης σειρὰ τῶν ὑπὸ τοῦ

Γ.Ε.Σ. ἐκδοθέντων τόμων ἱστορίας τῶν Ἑλληνικῶν Πολέμων.

‘Ο κ. Γεώργιος Μπέτζιος Σπουδαστὴς ἐκ Κλειδωνιᾶς καὶ ἡ δὶς Λούλα Γ. Γουσγούνη ἔδωσαν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου.

— Ἐπίσης ὁ ἐκ Δυτικῆς Γερμανίας ἀφιχθεὶς κ. Γρηγόριος Κεφσερίδης καὶ ἡ δὶς Δήμητρα Δ. Χατζηρούμπη ἐμνηστεύθησαν.

— Τὴν 18)8)63 ἐγένετο ἡ βάπτισις τοῦ υἱοῦ τοῦ κ. Κωνσταντίνου Παπαγεωργίου εἰς Γοργοπόταμον ὑπὸ τοῦ δικηγόρου κ. Ναπολ. Μπάρκη. Εἰς τοῦτον ἐδόθη τὸ ὄνομα Σωκράτης.

— ‘Ο κ. ’Α. Γεωργόπουλος ἐβάπτισεν τὸν υἱὸν τοῦ κ. ’Αγγελῆ Παπαγεωργίου ὄνομόσας αὐτὸν Μάνθον.

— ‘Η κ. Γλυκερία Πανᾶ ἐβάπτισεν τὴν κόρην τοῦ κ. Σωτηρίου Ρούθαλη ὄνομάσασα αὐτὴν Μαρίαν.

— ‘Ο κ. Μενέλαος Λαμπρίδης Δημοτικὸς Σύμβουλος Κονίτσης ἀνεχώρησε δι’ Ἰωάννινα πρὸς ὁριστικὴν ἐγκατάστασιν καὶ συνέχισιν τῶν ἐμπορικῶν του ἐργασιῶν εἰς Ἰωάννινα.

— Ἀπεβίωσεν εἰς Πύργον ὁ Ἰωάννης Τσαρτσάλης. εἰς Ἰωάννινα ἡ Χρυσούλα Γρ. Παπασωτηρίου ἐκ Βουρμπιάνης, εἰς Βούρμπιανην ἡ ’Αμαλία ’Ι Δημαράτου, εἰς Ἰωάννινα ὁ Θεοδόσιος Σκαλιστὴς ἐκ Γοργοποτάμου.

‘Απεβίωσεν τὴν 7-8-63 εἰς Γοργοπόταμον ὁ ξυλογλύπτης καὶ ἀπόγονος τῶν περιφήμων, ξυλογλυπτῶν τοῦ Τουρνάβου Νικόλαος Σκαλιστὴς.

ΑΝΑΣ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

